БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряат-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 201 (8421) | 1957 оной августын 25, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД, МЕХАНИЗАТОРНУУД! Үбһэ, таряагаа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абая!

ШАХТЁРОЙ ҮДЭР

Мүнөөдэр оронойһнай ажалшад шахтёрой заншалта һайндэрые тэмдэглэжэ байна. Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро советскэ хүнүүд КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэриие бэелүүлэн, зургаадахи табанжэлдэ ажалай шэнэ шэнэ амжалта туйлажа байна.

Советскэ хүдэлмэришэн ангиин түрүү отрядуудай нэгэн болохо манай шахтёрнууд оронойнгоо хүндэ индустриие саашадань хүгжөөхэ тэмсэлдэ хам оролсонхой. Нүүрһэнэй промышленностиин ехэ удхашанартай байһан дээрэһээнь парти, правительствомнай тэрээндэ онсо анхарал хандуулжа байдаг. Советскэ табанжэлнүүдэй үедэ нүүрһэнэймнай промышленность үзэгдээгүй ехээр хүгжөөгдөө, нүүрһэнэй запасаар баян шэнэ руднигууд, шахтанууд нээгдэжэ, ажахымнай хэрэгсэлые нүүрһээр хангана. Жэл ерэхэ бүри нүүрһэ малтаха ажал ехэтэй хүдэлмэри бүтээсэ ехэтэй оньһото техникээр механизацилагдана.

Советскэ шахтёрнууд парти, правительствынгаа энэ анхарал оролдолгодо харюу болгон, нүүрһэ малталгаяа эрид шууд дээшэлүүлнэ. 1953 ондо орон доторнай 320 миллион тонно нүүрһэн малтагдаһан байгаа һаа, 1960 ондо 593 миллион хүрэтэр дээшэлүүлэгдэхэ байна. Тэрэ тоодо манайшье республика дотор шулуу нүүрһэ малталга жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. Галуута-Нуурай рудоуправлениин шахтанууд һүүлэй жэлнүүдтэ нүүрһэнэй механизированнэ ехэ предприятинууд болонхой. 1955 ондо эндэхи шахтанууд 554 мянган тонно нүүрһэ малтаһан байгаа һаа, 1956 ондо тэрэнээ 1,4 дахин дээшэлүүлээ. Зургаадахи табанжэлэй эсэс болотор нүүрһэ малталгань 2 миллион тонно хүрэтэр дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдана.

Галуута-Нуурай рудоуправлени Бурят-Монголой экономическа районой совнархозой мэдэлдэ ороод байхадаа, нүүрһэ малталгаяа бүри ехээр дээшэлүүлхэ аргатай болоо. Мүнөө совнархозой зүгһөө нүүрһэ малталгые дээшэлүүлхэ талаар хэмжээнүүд абтажа эхилээ. Нүүрһэнэй запасаар элбэг Загустай, Холбоолжон гэжэ нютагуудта, мүн Түгнын талада шэнэ шахтанууд баригдаха юм.

Республикымнай шахтёрнууд һайндэрэйнгөө хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, нүүрһэ малтаха 7 һарынгаа түсэбые 103,5 процент дүүргэө. 7/8-дахи шахтын коллектив найма һарынгаа даалгабариһаа гадуур 32 мянган тонно нүүрһэ малтажа, управлениингээ шахтануудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн гараба. Зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, алдар солотой болоһон шахтёрнууд олон. 7/8-дахи шахтын навалоотбойщик Яков Толстихин, 5-дахи шахтын хүдэлмэришэн Юнус Шарафиев, электростанциин машинист Петр Губарь болон бусад олон түрүүшүүл БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба.

Рудоуправлени бүхы дээрээ нүүрһэ малтаха түсэбөө дүүргэбэшье, хүдэлмэридөө үшөөл ехэ дутагдалтай байһаар. Зарим шахтанууд гээгдэлдэ ороһоор үнинэй. Тиигэжэ түрүү шахтануудайнгаа коллективүүдые гэдэргэнь татажа байна. 2-дохи, 5-дахи шахтануудай хүтэлбэрилэгшэд доторойнгоо ехэ арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэхын түлөө оролдолго багаар гаргана.

Үйлэдбэри дээрэ гээгдэжэ ябагшадые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргажа, ажалай шэнэ амжалта туйлаха хэрэгтэ социалистическэ мүрысөөнэй ямар ехэ удхашанартай байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, рудоуправлениин зарим шахтануудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна организацинууд социалистическэ мүрысөө һулаар хүтэлбэрилнэ. Коллективүүдэй хүдэлмэриин дүн декада, һара бүридэ гаргагдажа шахтёрнуудай дунда соносхогдоногүй. Эндэхи нүүрһэшэдэй дунда ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг хүнүүд олон юм. Теэд тэдэ түрүүшүүлэй баян дүй дүршэл бүгэдын шадабари болгогдоногүй.

Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн һайндэр болотор богонихон саг үлэбэ. Энэ алдарта һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын тулада социалистическэ мүрысөө үргэн далайсатайгаар ябуулха саг ерээ. Шахтануудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна организацинууд энэ мүрысөөндэ шахтёрнуудые эдэбхи ехэтэйгээр хабаадуулха уялгатай.

Республикын колхозууд болон совхозуудта һү һаалга тухай

1957 оной августын 20-ной мэдээн

Аймагууд	һү һаалга: Абаһан уялганууддай дүүргэлтэ (процентээр)	һү һаалга: 1956 онойхитой сасуулхада һү һаалгын дээшэлһэниинь (процентээр)	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): 7 һара 20 хоног соо	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): Тэрэ тоодо августын түрүүшын 10 хоног соо	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): Тэрэ тоодо июлиин һүүлшын 10 хоног соо
Байкало-Кударын	65,7	133,6	995	59	65
Баргажанай	73,6	181,6	758	49	53
Бичурын	75,6	178,9	1050	54	57
Зэдын	66,5	132,6	1040	57	67
Яруунын	80,9	147,3	978	55	57
Заиграйн	62,9	144,3	964	52	56
Закаменай	59,0	110,3	645	48	42
Иволгын	65,1	141,0	990	45	45
Кабанскын	76,1	129,9	1049	61	65
Хэжэнгын	77,7	125,1	741	47	52
Кударын	76,6	143,6	1050	49	58
Курумканай	76,6	157,4	815	47	49
Кяхтын	81,2	162,5	1144	60	56
Мухаршэбэрэй	87,9	164,0	934	49	53
Ахын	53,7	92,7	120	—	11
Прибайкальска	70,5	125,7	1284	69	72
Сэлэнгын	69,7	149,9	1127	55	58
Тарбагатайн	77,4	164,4	1169	47	51
Ториин	79,0	149,6	682	44	43
Түнхэнэй	69,0	110,8	790	46	47
Хориин	78,4	135,0	938	52	56
СОВХОЗУУД:					
Кяхтын	102,6	180,0	1309	70	76
Бичурын	95,5	219,3	1271	74	83
«Эрдэм»	83,0	147,2	1234	60	66
Яруунын	75,9	151,3	1106	61	60
Боргойн	55,4	129,4	1090	71	72
Сэлэнгын	77,6	157,5	908	51	48
Хориин	67,8	119,1	686	42	44

Таряандаа оробо

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Мүнөө жэлдэ Хэжэнгын аймагай Сталинай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай таряалангайнь ургаса яһала һайн. Хэжэнгын МТС-эй механизаторнууд аймаг соогоо түрүүлжэ, амяарлан хуряалга эхилбэ.

Уржадэр Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 3-дахи комплексно бригадын поли дээрэ түрүүшын арбаад гектар таряан амяарлан хуряагдаа. Эндэ А. Т. Федотовой бригада һайнаар хүдэлнэ. Мүн комбайнер, мүнөө лафетнэ жаткын машинист Матвеев Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ амяарлан хуряалга хэжэ захалба.

Гречихэ амяарлан хадаа

Кырен. Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо Түнхэнэй МТС-эй комбайнер Василий Чернегов 30 гектар гречихэ амяарлан хадаба.

Гречихын ургаса һайн.

Е. Митахинов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хориин аймагай «Путь Сталина» колхозой парторганизациин секретариин орлогшо Бато-Шоймпол Батуев (зүүн гарһаа), бригадир Дагба-Доржо Дашицыренов хоёр таряа хуряалгада жэгдэрэн орохоор болоо гээшэ гү гэжэ шалгажа байна.

Ц. Дандаровай фото.

Түрүү звено

Курумканай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой тэжээл бэлэдхэлгэдэ 20 звено ажаллаха зуураа, хоорондоо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнхэй. Эдэ звенонуудай мүрысөөндэ 12 хүнһөө бүридэһэн Малахан Гомбоевой хүтэлбэрилдэг звено түрүү һуури эзэлжэ ябана. Энэ бригадада үдэрэйнгөө нормые дүүргэдэггүй үбһэшэн гэжэ үгы юм. Жэшээлхэдэ, гар хажууршад нүхэд Р. Тыхеев, Д. Ринчино, С. Мангутова гэгшэд үдэртөө 60—70 соото хүрэтэр сабшана.

Д. Доржиев, партиин Курумканай райкомой Баргажанай МТС-эй зонодохи инструктор.

Гүнзэгы гээгдэлдэ ороһон колхоз

Заиграйн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз ниитынгээ ашаг шэмэтэ малые бардам тэжээлээр гүйсэд хангахын тула мүнөө жэлдэ 20 мянган центнер шахуу үбһэ, 2600 тонно силос дараха ёһотой байгаа. Теэд үбһэ хуряалга эхилһээр нилээд үнихэн саг үнгэржэ, ургаса хуряалгын ойртожо газаа оробошье, тус колхоз тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө холо дүүргээгүй.

Мүнөө 500 гаран гектар сабшалангай үбһэ ногоон ургаатаяа зандаа. Сабшалга һурилэлгэ хоёрой хоорондо ехэхэн забһар гаргагдажа, үбһэн ехээр гутаагдажа харлажа байна. Тиихэдэ 2600 тонно силос дараха түсэбөө оройдоо арбаад процент дүүргэнхэй.

Тиигэжэ тэжээл бэлэдхэлгээр гүнзэгы гээгдэлдэ ороһон ушараа тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд үбһэ ногооной ургасын мууһаа, хүдэлмэришэнэй үсөөнһөө тохёолдоо гэжэ тайлбарилхые һэдэнэ. Үнэндөө тиимэ бэшэ юм. Жэшээнь, тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ олон колхознигууд, малшад хабааданагүй. Мүнөө хүрэтэр колхозой правлениин үхибүүдэй ясли ба сад эмхидхээгүй дээрэһээ үхи хүүгэдтэй гэрэй эзэн эхэнэрнүүд тэжээл бэлэдхэлгэдэ ябанагүй.

Тиихэдэ колхозой партийна эхин организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Аяндуев тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие халирхай муугаар хүтэлбэрилхэһөө гадна, үбһэшэдэй дунда эмхидхэхы болон ниитэ-политическэ хүдэлмэри тон һулаар ябуулна, социалистическэ мүрысөө ёһо тэдыгээр эмхидхэнхэй.

Хэрбээ тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд тохёолдоод байһан энэ байдалаа хараадаа абажа, тэжээл бэлэдхэлгээр гүнзэгы гээгдэлһээ гарахын тула зохихо хэмжээ абаагүй һаа, ниитынгээ малай ашаг шэмые саашадаа ехэдхэхэһээ байха, үбэлэй хүйтэндэ, хабарай хагсууда үбһэ тэжээлгүй байлгаха бэрхэтэй байдалда орохоёо байна.

А. Рябоволов.

Сэлмэг дулаан үдэрнүүдэй болохые хүлеэнэ

(Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй харьяата колхозуудта амяарлан хуряалга саг соогоо эмхидхэгдэнэгүй)

Мүнөө жэл Гашейн МТС-эй харьяата колхозуудта урда жэлэйхиһээ ороохо таряанай һайн ургаса абтаха юм. Намарай хара таряан эдеэшэнтэжэ захалаа. Зарим газарай гектарай 10—15 центнер ургаса абтахаар хараалагдана. Мүн һаяын үдэрнүүдтэ шэниисэ эдеэшэжэ, амяарлан хуряагдахаар болоод байна.

Гэбэшье, МТС-эй олохон колхозууд намарай хара таряа амяарлан хуряажа эхилһээр нилээд саг үнгэрөө. Түрүүшээр таряа хуряалгада ороһон колхозууд ажал хүдэлмэрээ аали нобшоор ябуулна. Амяарлан хуряалга саг соогоо хэгдэнэгүй, хожомдуулагдана. МТС-эй машина, зэмсэгүүд бүтээсэ багатайгаар ашаглагдана. Жэшээлхэдэ, «Гигант» колхоз августын 17-до таряа хуряалгада ороһон байгаа. Энэ үе соо намарай хара таряан амяарлан хадагдажа дүүрэһэн байха ёһотой аад, августын 22 болотор оройдоол 30 гаран гектар лафетнэ жаткаар хадагдаһан байгаа.

— Амяарлан хуряалга юундэ удаарнаб, — гэжэ колхозой агроном нүхэр И. Кадыровһаа асуухада, «Эдэ үдэрнүүдтэ лафетнэ жаткаар нилээд олон гектар хадагдаха аргатай аад, МТС-эй машина, зэмсэгүүд биража ябанагүй. Техническэ дутагдалнууд олонтой. Тиигэжэ ажалнай һаатана»,—гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Мүн бэшэ колхозуудайшье байдал дээрэһээ харахада өөдтэй хүдэлмэри ябуулагданагүй. Таряа хуряалга һааталда орохоороол орожо байна. Сулхара гол дээрэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 50-яад гектар намарай хара таряан лафетнэ жаткаар үни хадагдаха байгаа. Теэд, амяарлан хуряаха болзорынь үнгэржэ, мүнөө комбайнаар хадахаар болоһон байха юм. Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр энэ участок дээрэ 20-дохи тракторна бригадынхид (бригадирынь нүхэр Миронов) «С-4» комбайн табяа һэн. Теэд тэрэ комбайнань горючяар хангагдангүй байшоо. Тэндэ мүнөө таряаниинь хатажа унахадаа хүрөөд байна. Баһал энэ үдэр тус колхозой поли дээрэ хүдэлжэ байһан 5-дахи тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Ревенский) таряа хадалгада орохо аад, лафетнэ жаткын детальнууд буруугаар хабсаргагдаһанһаа һааталда ороо юм.

Иимэрхүү байдал «Коммунизм» колхоздо үзэгдэнэ. Тэндэ ажалладаг 3-дахи тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Шишмарев) августын 18-да таряа хуряалгада орохо байгаа. Теэд тэндэ ямаршье бэлэдхэл хэгдээдүй, МТС-һээ горючи зөөгдөөгүй байшоо. Эндэ байһан лафетнэ жаткануудай нэгэнииншье хабсаргагдажа бэлэн болгогдоогүй.

Тракторна бригаданууд бүхэндэ ажалай эмхи журам һула, техникэ зэмсэгүүдэй заһабари муутай дээрэһээ таряа хуряалга урагшаа ябанагүй, бороо хуратгүй сэлмэг дулаан үдэрнүүдтэ биратай ажал хэгдэнэгүй. Амяарлан хуряалгын таатай зохид болзорые үнгэргэжэ байна. Энээн тушаа МТС-эй дирекци, колхозуудай правлени ямаршье хэмжээ абангүй байһаар. Эгээл иимэ ушарһаа МТС-эй харьяата колхозуудта августын 22-ой мэдээгээр оройдоол 50—60 гектар таряан хадагдаа.

Олонхи колхозууд тогуудаа хүсэд заһабарилжа, таряа хуряалгада бэлэн болгоодүй. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 6-дахи, «Коммунизм» колхозой 4-дэхи бригадануудта таряа сэбэрлэдэг, хатаадаг машинанууд заһабарилагдажа бэлэн болгогдоогүй хэбтэнэ. Илангаяа «ВИСХОМ», «Кузбасс» сушилкануудта ажаллаха хүнүүд эртээнһээ томилогдохо ёһотой. Гэбэшье, энэ талаар юуншье хэгдээдүй.

Энэ жэлдэ таряа хуряалгые 12—15 үдэрэй туршада үнгэргэхэ, ороохо таряанай 70 процентһээ доошо бэшые амяарлан хуряаха гэжэ тус МТС-эй Совет дээрэ зүбшэгдэһэн байгаа. Гэхэтэй хамта, мүнөө хүрэтэр тэндэхи колхозууд тарилгынгаа 70 процентыень амяарлан хуряахаар хүдэлмэриингөө түсэб соо хараалнагүй. Хамта дээрээ мүнөө жэлдэ МТС-эй харьяата 5 колхозууд 16200 гектар ороохо таряанай оройдоол 7400 гектарыень амяарлан хуряаха байна. Энэнь тон бага байна.

Техническэ талаараа МТС-эй харьяата колхозууд ороохо таряанайнгаа 70 процентһээ доошо бэшые амяарлан хуряаха аргатай. Юуб гэхэдэ, мүнөө жэлдэ шэнэ мэргэжэлтэд — технигүүд олон болоо. Хамта 25 лафетнэ жатка хүдэлхэ. Хэрбээ эдэ технигүүдые бүхы хабашадалаарнь ажаллуулаа һаа, үдэртөө мянгаад гектар хадажа шадаха. Гадна, нёдондо жэлдэ олохон колхозуудта лафетнэ жаткануудай үсөөн байхада «Коммунар» комбайнуудта тусхай түхеэрэлгэ хэжэ, амяарлан хуряахаар болгогдоо һэн. Энээниие мүнөө жэлдэшье үргэнөөр хэрэглэжэ боломоор.

Мүнөө саг ошожо байна. Сэлмэг дулаан үдэрнүүдэй болохые хүлеэлтэгүй, таряа хуряалга дээрэ арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэжэ, хүдэлмэрээ шууд түргэдхэхэ саг ерээ.

Т. Гармаев, манай корр.

БМАССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Галуута Нуурай рудоуправлениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Шахтёрой Үдэрые һайндэрлэлгэтэй дашарамдуулан, шулуу нүүрһэ малтаха түсэбөө дүүргэлгэдэ амжалта туйлаһанай түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэбэл:

1. **Анохин** Митрофан Иванович—5-дахи шахтын проходчик.
2. **Ануфриев** Александр Ильич—коммунальна байрын таһагай модошо дархан.
3. **Балалаешников** Петр Васильевич—7/8 шахтын экскаваторай машинист.
4. **Брикова** Мария Николаевна—ашаалгын цехын нүүрһэ илгагша.
5. **Бывальцев** Гавриил Иванович—автобазын шофёр.
6. **Басецкий** Михаил Андреевич—автобазын слесарь.
7. **Воронова** Клавдия Михайловна—хамгаалгын взводой ахалагша лаборантка.
8. **Губарь** Петр Леонтьевич—центральна электростанциин турбинын машинист.
9. **Добрычева** Татьяна Петровна—техническэ шалгалтын таһагай мастер.
10. **Еранский** Алексей Ильич—ашаалтын цехын нүүрһэ ашаалагша.
11. **Ержин** Михаил Степанович—2-дохи шахтын проходчик.
12. **Иванов** Иван Иванович—коммунальна байрын таһагай шэрдэгшэ.
13. **Карпов** Иннокентий Петрович—хамгаалгын взводой распираторщик.
14. **Кусраев** Харитон Дмитриевич—2-дохи шахтын проходчик.
15. **Лутфураманов** Раис—2-дохи шахтын тулгануудые зөөгшэ.
16. **Малофеев** Иван Васильевич—Галуута Нуурай геологуудай партиин халаанай мастер.
17. **Малофеева** Степанида Михайловна—техническэ шалгалтын таһагай хүдэлмэрилэгшэ.
18. **Мариев** Адольф Васильевич—7/8 шахтын экскаваторай машинистын туһалагша.
19. **Муханов** Андзян—ашаалгын цехын нүүрһэ ашаалагша.
20. **Панферов** Иван Федорович—2-дохи шахтын модо зөөгшэ.
21. **Петров** Петр Матвеевич—2-дохи шахтын навалоотбойщик.
22. **Серов** Александр Корнеевич—центральна электротехническэ мастерскойн слесарь.
23. **Тазетинов** Габдульбар Наизмедович—5-дахи шахтын комплексно бригадын хүдэлмэрилэгшэ.
24. **Толстихин** Яков Елизарович—7/8 шахтын навалоотбойщик.
25. **Цыденов** Данзан-Нима Сампилович—Галуута-Нуурай геологуудай партиин халаанай мастер.
26. **Чучукалов** Павел Григорьевич—ценртальна электромеханическа мастерскойн электрослесарь.
27. **Шарафиев** Юнус Мангазович—5-дахи шахтын комплексно бригадын хүдэлмэришэн.
28. **Шарыпов** Илдус Габидулович—5-дахи шахтын комплексно бригадын хүдэлмэришэн.
29. **Куратов** Павел Степанович—7/8 шахтын проходчик.
30. **Шматко** Иван Николаевич—2-дохи шахтын комплексно бригадын бригадир.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1957 оной августын 21.

БМАССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Зэдын комбинадай Баянголой шулуу нүүрһэнэй руднигай хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Шахтёрой Үдэрые һайндэрлэлгэтэй дашарамдуулан, нүүрһэ малтаха түсэбөө дүүргэлгэдэ амжалта туйлаһанайнь түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэбэл:

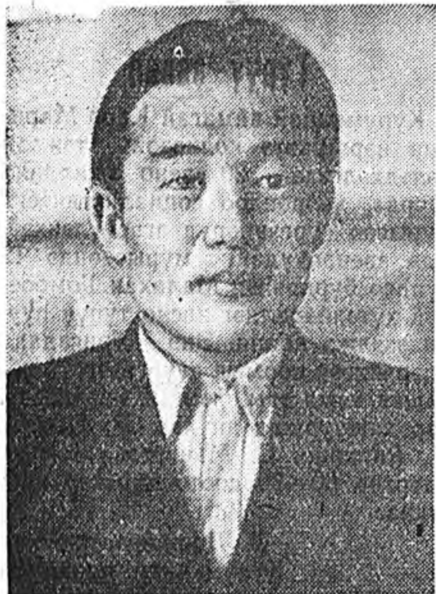
1. **Баев** Анатолий Михайлович—пасадчик.
2. **Верезкин** Николай Егорович—забойщигуудай бригадир.
3. **Жаркова** Мария Сергеевна—скрепер машинын хүдэлмэришэн.
4. **Ивашкевич** Владимир Степанович—забойщигуудай бригадир.
5. **Котов** Алексей Иванович—проходчик.
6. **Лейнвебер** Иван Андреевич—проходчигуудай бригадын бригадир.
7. **Неделяев** Дмитрий Васильевич—забойщик.
8. **Прахт** Гермин Генриховна—откатчица.
9. **Санжижапов** Дамба Бадмаевич—проходчик.
10. **Сорокин** Алексей Сергеевич—участогай начальник.

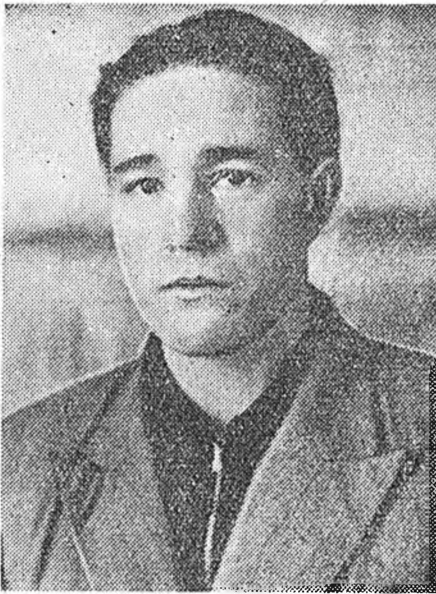
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1957 оной августын 21.

НҮХЭД ШАХТЕРНУУД, АЖАЛАЙ ШЭНЭ АМЖАЛТЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЭ!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Галуута-Нуурай шахтернуудай түрүүшүүл: (зүүн гарһаа) проходчигуудай бригадир Г. Тучинов, проходчик Н. Егорьевский, тулга зоогшэдэй бригадир Т. Быков гэгшэд.

Нүүрһэ ехээр малтаха аргатайбди

КПСС-эй XX съезд нүүрһэ малталгые саашадань эрид шууд дээшэлүүлхэ тушаа нүүрһэнэй промышленностиин шахтёрнуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй урда хүндэтэй зорилго табиһан байна.

Галуута-Нуурай рудоуправлениин шахтернууд парти, правительствынгаа табиһан энэ зорилгые бэелүүлэн, нүүрһэ малталгаяа жэлһээ жэлдэ дээшэлүүлжэ эхилээ. Рудоуправлениин шахтернууд 1956 ондо нүүрһэ малталгаяа 1946 оной-хиһоо 1,4 дахин дээшэлүүлһэн байна, мүнөө 1960 ондо—2 миллион тонно хүргэхэ зорилготойгоор хүдэлмэрилнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ шахтёрнууднай үйлэдбэриин түрүү арга хэрэглэн, нүүрһэ газар дээрэһээнь малтажа абана. Тэрэнэй ашаар ажалайнгаа бүтээсые 40—45 процентээр дээшэлүүлһэн, продукцинаа өөрын үные 15 процентээр химдаруулһан байна.

Парти, правительствын саг үргэлжын анхаралай ашаар шахтанууднай хүсэ ехэтэй техникээр хангагданхай. Газар дорохи эгээл хүндэ, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд болохо нүүрһэ малталга, вагонеткэнүүдтэ ашаалга гэхэ мэтэнүүд барандаа механизмын хүсөөр хэгдэнэ. Бүтээсэ ехэтэй «Горняк», «Донбасс» гэжэ нүүрһэнэй комбайнууд хүдэлнэ. Хэдэхэн жэлэй урда тээ олохон хүдэлмэри гараар хэгдэдэг байгаа һаа, жэл ерэхэ бүри шэнэ техникын хүсэн хэрэглэгдэнэ.

Рудоуправлениимнай шахтануудай олон тоото хүдэлмэришэд алдарта Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, шахтёрнуудай һайндэрые угтаба. 7/8-дахи шахтын коллектив бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлмэрилжэ, шэнэ амжалта туйлаа. Энэ шахтынхид абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, нүүрһэ малталгаяа саг үргэлжэ дээшэлүүлнэ. Шахтын хүдэлмэришэдэй дунда үндэр бүтээсэтэ ажалаараа алдар солотой болоһон хүнүүд олон. Экскаваторай машинист Петр Балалаешников, шахтернууд Яков Толстихин, Павел Шкуратов болон бусад бүхы хүсэ шадалаараа хүдэлмэрилжэ, нүүрһэ малталгаар зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсажа байна.

Гэхэтэй хамта, рудоуправлениин бусад шахтануудай хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. 2-дохи, 5-дахи шахтанууд-та доторой аргаболомжын хүсэдөөр хэрэглэгдэдэггүй дээрэһээ нүүрһэ малтаха түсэб саг болзор соогоо дүүргэгдэнэгүй.

Экономическа районуудта совнархозуудай байгуулагдажа, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалга дээшэлбэ. Мүн предприятиингаа ажал-ябуулгада хүдэлмэришэдэй олоороо хабаадалсаха арга олдоо. Рудоуправлениин шахтануудай коллективүүд үйлэдбэриингөө зүблөөнүүд дээрэ 1958 оной хүдэлмэриин түсэбүүдые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, ажалай бүгээсые дээшэлүүлгэдэ зорюулагдаһан олон дурадхалнуудые оруулаа. 7/8-дахи шахтынхид 1958 ондо нүүрһэ малталгаяа 30 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээ.

Галуута-Нуурай шахтёрнууд республикынгаа ажахые үнэ багатай шулуу нүүрһээр элбэгээр хангаха гүйсэд аргатай. Мүнөө тэрэ дутагдал усадхагдаа. Ерэхэ жэлдэ нүүрһэ малталга бүхы дээрээ 10 процентээр дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдабашье, республикынгаа эрилтые гүйсэд хангажа шадахагүй байнабди. Тиимэһээ шэнэ шахтануудые ашаглалгада олоор оруулха зорилго нэн түрүүн табигдана.

Саашадаа Тамча нютагтахи №3 шахтые шэнэдхэн үргэдхэжэ, суудхэ соо нүүрһэ малталгыень 600 тоннодо хүргэхэ зорилготойбди. Тиихэдэ Түгнын талада олдоһон нүүрһэнэй ехэ запасые хэрэглэжэ эхилхэ тон шухала байна. 1962 онһоо эхилжэ, рудоуправленимнай Түгнын талада шахтануудые барижа залхань. Тиин шахтёрнууднай ондоо экономическа районуудта нүүрһэ ехээр үгэдэг болохо байна.

Нүүрһэ малталгын дээшэлхэтэй хамта, шахтёрнуудаймнай культурна ажабайдал улам һайжарна.

Д. Чирков, рудоуправлениин түсэблэлгын таһагай начальник.

Донбассайхидай үүсхэлые дэмжэнэбди

Донбассай шахтернууд тус бүридөө халаанайнгаа нормоһоо гадуур 1 тонно нүүрһэ малтаха гэһэн үнэтэ үүсхэл энэ жэлдэ гаргаһан байна. Тэрэ үүсхэлыень оронойманай бүхы шахтёрнууд һайшаан дэмжээ. Тэрэ тоодо манайшье бригадын гэшүүд оролсохо байна.

Бидэнэр шахтёрой һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха тушаа асуудал үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ хэлсэхэ зуураа, Донбассайхидтал адляар хүдэлмэрилхэ гэһэн уялга абаа һэмди. Мүнөөдэр шахтёрой үдэрые тэмдэглэжэ байхадаа, абаһан уялгынгаа ямараар дүүргэгдэһэн тухай тобшохоноор хэлэхые хүсэгдэнэ. Бригадымнай хүдэлмэришэн бүхэн халаан соо 8,6 тонно нүүрһэ малтаха нормотой һаа, тэрэнээ 10 тонно хүрэтэр дүүргэдэг болобо.

Бригадын гэшүүд Егор Арутюнян, Василий Каленционок, Владимир Гармаев, Петр Андриянов болон бусад эбтэй эетэйгээр хүдэлмэрилжэ, ажалай һайн жэшээ харуулдаг. Иигэжэ бидэнэр оронойнгоо социалистическэ промышленностьда шулуу нүүрһэ элбэгээр үгэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлнэбди.

Парда Халбазаров, 2-дохи шахтын бригадир.

Оньһото машинын хүсөөр...

Парти, правительствымнай анхарал оролдолгын ашаар нүүрһэнэймнай промышленность бүтээсэ ехэтэй оньһото механизмуудтай боложол байна.

Манай бригада түрүүндээ юрын үрэмдэлгын машинада хүдэлмэрилдэг байгаа. Мүнөө «Горняк» гэжэ нүүрһэнэй шэнэ комбайнда хүдэлмэрилнэбди. Энэ машиные бэедээ даажа абахын тулада ехэхэн оролдолго гаргагдаа. Хүн бүхэн тэрэнэй механизмуудые һайнаар шудалхын түлөө ехээр оролдобо. Түрүүшын үедэ бага зэргэ ядалдадаг байбашье, саашадаа хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ, нүүрһэ малталгаяа хоёр дахин шахуу дээшэлүүлээбди. Лава бүхэндэ табан халаан соо хэхэ хүдэлмэриие 4—4,5 халаан соо дүүргэжэ, шахтёрнуудай һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараһандаа урмашанабди.

Агууехэ Октябриин һайндэр хүрэтэр богонихон саг үлэбэ. Энэ түүхэтэ һайндэрые ажалай бүри ехэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидээд, ажалайнгаа эмхидхэлые улам һайжаруулжа байнабди. Зүгөөр нүүрһэ зөөхэ вагонеткэнүүдэй саг соогоо ерэдэггүй дээрэһээ хүдэлмэридэмнай һаад ушаруулагдадаг байна. Шахтымнай хүтэлбэрилэгшэд эдэ дутагдалые усадхаха бэзэ гэжэ найдагдана.

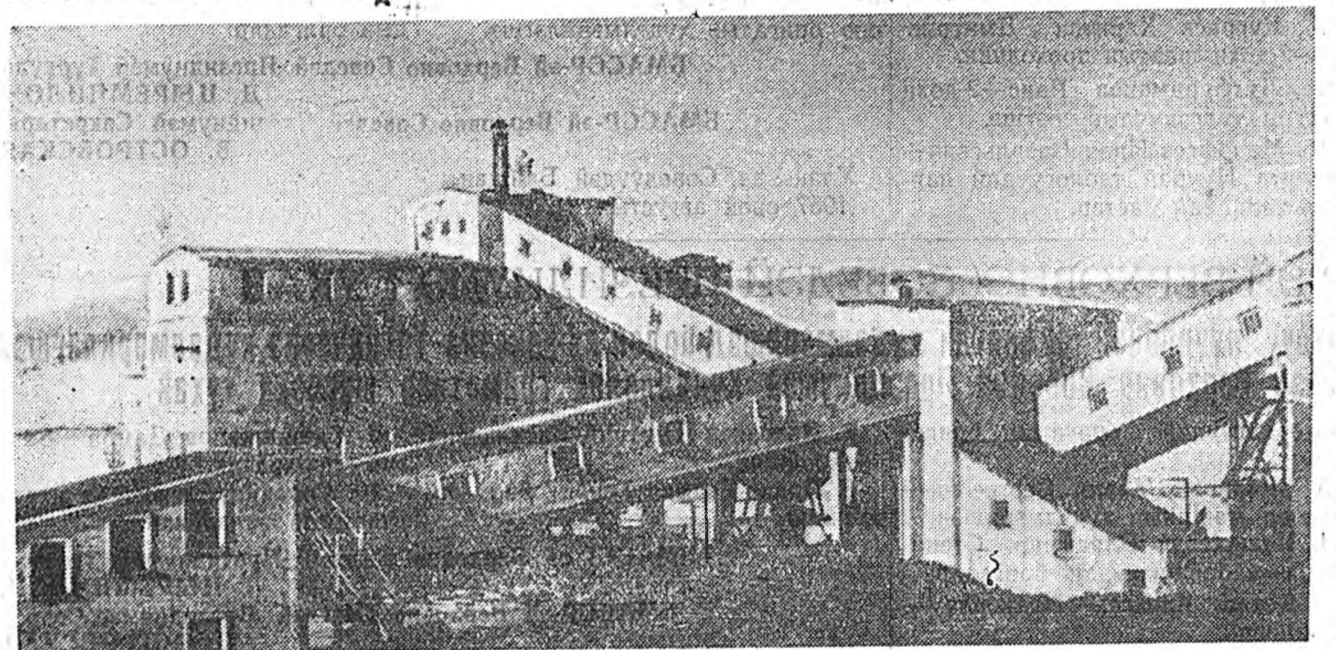
Н. Хохлов, «Горняк» комбайнын машинист.

Түсэбһөө гадуур 32 мянган тооно нүүрһэ гаргаба

7/8-дахи шахтын коллектив шахтёрой үдэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, 8 һарынгаа түсэбһөө гадуур 20 мянган тонно нүүрһэ малтаха гэһэн социалистическэ уялга абаһан юм. Шахтын хүдэлмэришэд үргэнөөр дэлгэрһэн энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, абаһан уялгаяа 1,5 дахин үлүүлэн дүүргэбэ. Түсэбһөө гадуур малтагдаһан 32 мянган тонно нүүрһэн республикымнай арадай ажахын хэрэгсэлдэ эльгээгдэбэ.

Үнгэрһэн үе соо тус шахтынхид ажалайнгаа бүтээсые ехээр дээшэлүүлжэ, 1 тонно нүүрһэнэй өөрынь үные 2 түхэригөөр химдаруулба. Ажалай түрүүшүүл Анатолий Чукалаев, Владимир Серебренников болон бусад рудоуправлениингээ Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Ф. Моринец.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Галуута-Нуурай рудоуправлениин 7/8-дахи шахта. Ф. Моринецын фотоһууд.

Түрэл орон доторнай

В. И. ЛЕНИНЭЙ ЗОХЁОЛНУУДАЙ СУГЛУУЛБАРИНУУД

Политическэ литературын гүрэнэй хэблэл «В. И. Ленин партиин нэгэдэл тухай» гэһэн суглуулбари хэблэжэ гаргаа. Коммунистическэ партиин нэгэдэл тухай асуудалаар В. И. Ленинэй бэшэһэн гол шухала зохёолнууд, тэрэшэлэн зарим хүдэлмэринүүдһээнь абтаһан үгэнүүд энэ суглуулбари соо оруулагдаа.

Мүн «В. И. Ленин Агууехэ Октябриин социалистическэ революци тухай» гэһэн суглуулбари энэ хэблэл гаргаа. Агуу-ехэ Октябриин революцида хабаадалсаһан гол хүсэнүүд, тэрэнэй зорилго болон тэрэнэй бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанар тухай В. И. Ленинэй шухала зохёолнууд болон хэлэһэн үгэнүүд энэ суглуулбари соо оруулагданхай. КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институт тус суглуулбарииие хэбдэлдэ бэлэдхээ юм.

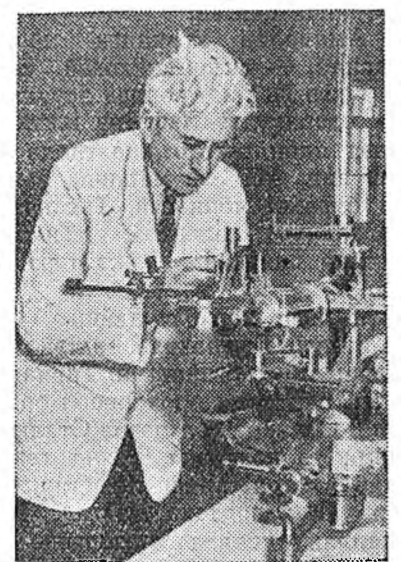
Эдэ хоёр суглуулбари олоор хэблэгдээ.

(ТАСС).

Украинын колхозууд 1200 клуб барижа байна

КИЕВ, августын 17. (ТАСС). Мүнөө жэлдэ урда жэлнүүдтэ үзэгдөөгүй олоор хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд Украинада баригдажа байна. Айхабтар ехэ олзо доход олодог болоһон колхозууд клуб, культурын байшангуудые барилгада ехэ мүнгэ зөөри һомолно. Жэшээнь, Киевскэ областиин Броварска районой Ехэ Дымерка тосхоной ажалшад 500 һууритай культурын байшан болон 250 һууритай клуб нэгэ доро барижа байна.

Мүнөө Украинын тосхонуудта колхозой мүнгэ зөөреэр 1200 клуб болон культурын байшан баригдана. Энэнь нёдондо баригдаһанда орходоо хоёр дахин шахуу олон. Эдэ барилгануудай олонхинь Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ой болотор дүүргэгдэхэ юм.

Грузинска ССР. Геофизикын институдай Душетскэ геофизическэ обсерватори Геофизическэ уласхоорондын жэлэй түсэбөөр газар дэлхэйн суранзан тухай шэнжэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: профессор М. З. Нодия суранзан шэнжэлхэ теодолидай дэргэдэ.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Эмхидхэлэй хүдэлмэри эрид һайжаруулха

Баргажанай аймагай «Большевик» колхозой партийна организаци (секретариинь И. Гаськов) тэжээл бэлэдхэлэй эхилхэһээ хойшо ниитэ-политическэ хүдэлмэреэ эрид һайжаруулан, үбһэшэдэй ажал хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор ябуулжа байна. Тус партийна организаци коммунистнуудаа үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ зүбөөр хубаарилан табинхай. Энэнь тэжээл бэлэдхэлые үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэ ехээр нүлөөлнэ. Тэндэ хүдэлмэрилжэ байһан коммунистнууд звеногойнгоо гэшүүдэй дунда саг үргэлжэ политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна, социалистическэ мүрысөө тодорхойгоор хүтэлбэрилнэ. Тиин эндэхи коммунистнууд үбһэшэдэй ажал хэрэгынь толгойлно, тэдэнэй эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлнэ, өөһэдөө ажалай һайн жэшээ харуулна. Коммунистнууд Я. А. Гаськов, П. Р. Елшин, В. П. Цивилев ба бусад үдэрэйнгөө даалгабариие 120—150 процент дүүргэдэг.

Тус колхоздо үбһэшэдэй звенонуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй дүн 10 хоног бүхэндэ гаргагдана. Энэ дүнгэй гаргагдахын урда колхозой правлени звенонуудай һүрилһэн үбһэ хэмжэжэ абана. Тиигээд звенонуудай 10 хоног соо хэһэн хүдэлмэриие партийна бюро колхозой правленитэй зүбшэн хэлсээд, түрүү звенонуудта дамжуулгын улаан вымпел ба мүнгэн шан барюулна. Һүүлээрнь партийна бюрогой гэшүүд үбһэшэдэй звенонууд дээгүүр гаража, үйлэдбэриин зүблөөнүүдые үнгэргэнэ. Иигэжэ тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие тус партийна организациин коммунистнуудай хиналта доро абажа, үбһэшэдэй ажал хэрэгые толгойлһоной ашаар тэндэхид партиин айкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг абаба.

Тэрэшэлэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци (секретариинь С. Санжиев) үбһэшэдэй дунда эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байна. Эндэ 236 хүн 23 звено боложо, Баянголой үргэн уужам сабшалан дээрэ хүдэлнэ. Эндэхи алишье звенодо ажалай эмхидхэл һайн, үбһэшэн бүхэн үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана. Тиихэдэ коммунистнууд хододоо түрүүлжэ, бусадта жэшээ харуулдаг.

Партийна организацинь үбһэшэдэй дунда политическэ ба соёл болбосоролой хүдэлмэри ябуулха, тэдээниие зохид байра байдал, һайн эдеэ хоолоор хангаха асуудалда анхаралаа ехээр хандуулна. Мүнөө баянголойхид тэжээл бэлэдхэлэйнгээ хүдэлмэриие үдэр бүри үргэн далайсатайгаар ябуулжа байна.

Гэхэтэй хамта, аймагай олснхи колхозуудай партийна организацинууд эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулна. XVIII партсъездын, Баргажанай сельсоведэй Сталинай, Уланай сомоной Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ хиналта хээдүй байһан зандаа. Тус колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгэ 6—7 хоногоор хожомдожо эхилһэн байна. Юундэб гэхэдэ, түрүүшын үдэрнүүдтэ үбһэшэд биратайгаар ажаллаагүй, мүн удаан с… соо олон колхознигууд хүдэлм… дөө гараагүй байгаа. Мүнөөшье … лотор Сталинай нэрэмжэтэ колх… до (түрүүлэгшэнь Котлер, парт… на организациинь секретарь П. … рокова) 68 хүн, XVIII партсъезд… нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгш… И. Крылов, партийна организ… циин секретарь М. Галин) 22 … тэжээл бэлэдхэлгэдэ гараадүй б… ха юм. Энэ баримта юу харуул… гэхэдэ, эдэ партийна организа… нууд колхознигуудайнгаа ду… ниитэ-ойлгууламжын, эмхидхэ… хүдэлмэри ажал хэрэгтэй ня… холбоотойгоор ябуулдаггүй, тэдэ… зориг хэшээлые бадаруулан, бү… хүсыень тэжээл бэлэдхэлдэ эл… лээгүй байна. Эдэ колхозуу… үбһэшэд бүтээсэ багатайгаар аж… ладаг, олон хүн үдэрэйнгөө даал… бари дүүргэдэггүй, ажалаа орх… гэртээ ябашадаг. Үбһэшэдэй з… нонуудта үйлэдбэриин зүблөөн… үсөөн үнгэрэгдэнэ, «Дайшалхы х… даһанууд», «Молни» гаргагдана… показателиин доска үгы, мүн а… таторнууд томилогдоогүй байна.

Үбһэ хуряалгын эхилһээр 30 … ран хоног үнгэрбэшье, дээрэ ду… сагдаһан колхозуудта хүдэлмэри… урагшаа ябанагүй. Һүүлэй мэд… гээр эдэ колхозууд тэжээл бэл… хэхэ түсэбөө оройдоол 18—20 пр… цент дүүргэбэ. Тэдэ партийна орг… низацинуудынь гээгдэлһээ гара… тушаа эрид хэмжээ абанагүй.

Мүн Уланай сомоной Ленин… Сталинай нэрэмжэтэ колхозуу… тэжээл бэлэдхэлгэ эмхигүйгөө… ябуулагдажа байна. Эндэхид б… байгаа арга боломжонуудаа дүүр… хэрэглэнэгүй. Үбһэшэдэй ажал… эмхидхэл болон журамай муу б… һан дээрэһээ тэжээл бэлдэхэ эгээ… таатай июль һарада өөдтэй юу… хэгдээгүй байгаа. Сталинай нэрэ… жэтэ колхозой тараан ажалай бр… гадын үбһэшэдэй звенонуудта (б… гадирынь А. Тогмидон) ажалай … бүридхэл саг соогоо хэгдэнэгү… Үбһэшэдынь хэһэн хүдэлмэриин… дүнгые аяар 15—20 хонотор мэд… гүй ябадаг. Иимэ баримтану… Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо… үзэгдэнэ. Иигэжэ ажалай тоо б… рйдхэлые һуладхаһан дээрэһээ ү… һэшэдэй ажалай журам муу. Те… партийна организацинуудай секр… тарь нүхэр Ц. Раднаев ба Н. Ра… наев тоо бүридхэлые, ажалай э… хидхэлые һайжаруулха тушаа ор… долго гарганагүй. Үбһэшэдэй ду… да ойлгууламжын хүдэлмэри үр… нөөр ябүулжа, социалистическэ м… рысөөнэй барагдашагүй ехэ хүсэ… хэрэглэн, колхознигуудай хүсэл з… ригые бадаруулхын орондо, та… нэр ехэнхидээ ажахын, колхоз… түрүүлэгшын гү, али тэрэнэй о… логшын шиидхэхэ асуудалнууда… сагаа үнгэргэнэ.

Партиин айкомой хүдэлмэрил… шэд колхозуудаар ябадаггүй гэж… хэлэхээр бэшэ. Теэд тэдэнэр ко… хоздо ерэхэдээ конторо соо һууга… ехэнхидээ тоо бүридхэл суглуул… «шэнжэлхэ» заншалтай байда… Үбһэшэдэй звенонуудаар ябаж… улад зонтой хөөрэлдэхэнь тон … мор байдаг.

О. Раднаев, манай корр.

МАНАЙ ХҮРШЭ МОНГОЛ ОРОНДО

Энэ зун манай республикын хүдөө ажахын делегациин гэшүүн боложо, би ахадүү Монгол орондо ошолсоһон байнаб.

Кяхта городһоо холо бэшэ байдаг Алтан Булаг тосхоноор хилэ гараад, Монгол орон руу шэглэн ошообди. Заха хизааргүй үргэн тала дайда нэмжынэ, алтан шаргал наран элшэ туяагаа сасана. Шэмэ ехэтэ хяаг ногоон, улаа ягаахан сэсэгүүд һэбшээ һалхинда үлеэлгэжэ, найган надхана.

Алтан Булагһаа хоёр зуугаад модоной газарта байдаг Цагаан Толгойн госхоздо хүрэжэ ерэхэдэмнай Монголой ажалшад ахадүү ёһоор, баяртай хүхюунээр угтан, мэндэшэлээ. Госхозой директор, агроном хоёр амаршалгын үгэ хэлэжэ, ахадүү совет арадай түлөөлэгшэд бологшо манда халуун баярые хүргөө.

Манай делегацида орожо ошоһон хүдөө ажахын элдэб олон мэргэжэлтэд бүлэг бүлэгөөрөө монголой мэргэжэлтэдтэй хөөрэлдөө. Тэдэнэр өөһэдынгөө ажалай дүй дүршэл тухай бэе бэедээ хэлэжэ үгөө. Бидэндэ ажал хүдэлмэри, ажабайдал тухайгаа хөөрэхэ зуураа, тэдэнэр госхозойнгоо тарялан харуулаа. Хэдэн мянган гектар шэниисын тараан арюухан талаар миралзан, далай шэнги эбхэрнэ. Тараанайнь ургаса одоол ёһоор лэ һайн. Нэгэ мянган гектар тарааниинь уһалагдадаг, тэрэнэй ургаса тоншье һайн. Энэ таряалан госхозой механизаторнуудай оролдосотой ажалые элеэр гэршэлнэ. Нёдондо госхозой ажалшад гектар бүриһөө 16 центнер таряа хуряаһан байгаа. Мүнөө жэлдэ 20—22 центнер абахабди гэһэн уялгатай, теэд үгэдөө хүрэхэбди гэжэ найданашье.

Халюурма үргэн тала дайдаарнь хони малай һүрэгүүд бэлшэнэ. Адуун, үхэршье тон лэ олон даа.

Энэ госхоз монгол үүлтэрэй хонин бүриһөө 2 килограммһаа дээшэ нооһо хайшалжа, монгол хонин ехэ нооһо үгэдэггүй гэһэн һаналай буруунь эли болгоо. Һүүлэй хоёр-гурбан жэлнүүдтэ энэ госхоз кукуруза тарижа һайн ургаса абадаг болоо.

Госхозой комбайнер Жалсантай уулзажа, манай комбайнернуудай түрүү дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэһэн байнабди. Комбайн, тракторнуудынь шэнэнүүд, һайнаар заһабарилагдаһан байна.

Госхозой ажалшад түрэл оронойнгоо баяжаха, хүгжэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа гарган ажаллана. Энэ госхозһоо саашаа Монголой түб—Улан-Батор тээшэ мордобобди. Харгы дээгүүрнай хүн зон баяртайгаар угтажа, урижа байба.

Улан-Баторта ошоходомнай ажалшад угтажа, Хүдөө ажахын министрын орлогшо Бальжинима бидэниие амаршалаа, манай делегациие хүтэлбэрилэгшэ профессор Василий Радионович Филиппов харюугай үгэ хэлээ.

Хори гаран хоногой турша с… Монголой хэдэн олон госхозу… хамжаанууд, машинно-трактор… станцинуудаар ябажа, сүлөөтэ ар… дай ажалтай танилсаһан байнаб…

Урдань харанхы балар Монго… арад революциин һүүлээр ажала… культурын, наукын талаар айха… тар амжалта туйлаһыень үнэн дэ… рэнь үзэжэ баярлаһан, амжалт… нуудые хүсэһэн байнабди.

Монгол орондо эгээл һайн юум… юун бэ?—гэжэ асуугаа һаань, б… иигэжэ харюусаха байнаб:—Ара… зониинь. Удаан бэшэ саг соо түрэ… ороноо хүгжэлтын замаар эри… түргэн ябуулжа байгаа монгол ара… оюун бэлигтэй, ажалша зон байна…

Ахадүү советскэ арад монгол… арадта техническэ, культурна, эко… номическа туһаламжа үгэжэ, ма… най ороной хүгжэлтые түргэдхэ… сөө—гэжэ манай делегациин гэ… шүүдтэ монгол нүхэд хэлээ.

Манай делегаци хадаа Монголо… ажалшадай дүй дүршэлһөө, иланг… яа мал ажалаар нилээдгүй хэрэгт… юумэ ойлгожо абаһан байна.

Монгол, совет арадуудай хани б… рисаае улам бэхижүүлгэдэ мана… делегаци нилээдгүй туһатай байгаа…

Дамнин Истаев, Түнхэн… МТС-эй комбайнер.

Хүршэ областьнуудта

ШЭНЭ БУЛҮҮР БҮТЭЭНЭ

Черемховодохи Карл Марксын нэрэмжэтэ машина бүтээдэг завод артезиан худагуудта табигдаха шэнэ булүүр хэжэ эхилээ. Энэнь нэгэ час соо 90 метр гүнзэгыhөө 30 кубометр уhа булэхэ хүсэтэй юм.

Тус завод августын 1 болотор 468 иимэ булүүр бүтээжэ гаргаба. Шэнэ булүүрнүүд Дунда Азиин зарим районуудта, Монголой Арадай Республикада, Румыни болон арадай демократиин бусад гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ. Энэ булүүрые абаха захил Турциhаа ерээ.

ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЭ

Шахтёрнуудай занхалта hайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсожо, Черемховой Северна уурхайн хүдэлмэришэд түсэбhөө гадуур 40 мянга 860 тонно нүүрhэ малтаад, жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэбэ.

Ажалай бүтээсэ урид дээшэлжэ, продукциинь өөрынь үнэ хилээд химдараа. Тиигэжэ 498 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэн хэмнэгдээ.

4-дэхи участогайхид мүрысөөндэ түрүүлээд, нүүрhэшэдэй профсоюзай о б л а стной комитедэй дамжуулгын Улаан туг баряжа б а й h а а р.

КУКУРУЗА ХУРЯАЖА ЭХИЛЭЭ

Баяндайн районой олонхи колхозууд силос болохо кукуруза хуряажа эхилээ. Силосэй культуранuудые комбайнай 40 шахуу агрегадууд хуряана. Тэжээл бэлдэхэ графигта олонхи колхозууд дүүргэжэ байнхай.

Жэшээнь, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз табан хоногой туршада 600 тонно силос дарахаар хараалhан аад, үдэр бүри 120—130 тонно дарана. hүүлэй 5 хоног соо XIX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо 560 тонно, Ользоной совхоздо 900 тонно силос дарагдаа.

КОМСОМОЛ-ЗАЛУУШУУЛАЙ БАРИЛГА

Ангарск городой урда хажууда, Китой голой эрьедэ гол стадионой барилга энэ жэлдэ эхилхэнь. Тэндэ 9–10 мянган хүнэй hууха трибуна, спортын павильон, шатарай клуб болон бусад түхеэрэлгэнүүд бии байха юм.

Стадион барихын урда түбхын түрүүн 50 мянган кубометр газар малтаха болохо.

ВЛКСМ-эй горкомой шиидхэбэрээр тус барилга комсомол-залуушуулай гэжэ нэрлэгдээ. Стадион хоёр жэлэй туршада баригдажа дүүргэгдэхэ байна.

ШЭНЭ hУРГУУЛИНУУД БАРИГДАНА

Область доторхи hургуулинуудай тоо жэл бүри улам олошорно. Эхирит-Булгадай аймагай олон тосхондо, Усольско районой Белая, Тельма тосхонуудта дунда hургуулинууд баригдажа энэ жэл дүүрэхэнь. Тэрээнhээ гадна, Алайрай районой Залари, Тырети, Алят тосхонуудта, Боохоной Дээдэ Идедэ, мүн Зима, Тулун, Эрхүү, Баяндайда дунда hургуулинууд шэнээр баригдажа байна.

ТҮРҮҮШЫН ОРООhО ГҮРЭНДЭ ТУШААБА

Иркутска районой «Победа» колхозойхид шэнэ ургаса дары хуряажа эхилхэ, район соогоо түрүүлэн таряа тушаалга эхилхэбди гэжэ мэдүүлhэн байгаа.

Тэдэнэр хэлэhэн үгэдөө хүрөө. Эрхүүгэй 2-дохи реалбазада тус колхозhоо түрүүшын автоколонно ерэжэ, таряа тушааба. Ургасын дээжые гүрэндөө тушааха золдо колхозой эрхим шофернууд Павел Коротов, Николай Амосов, Иван Верхозин, Виктор Михалев гэгшэд хүртөө.

Энэ колхоз үсөөхэн үдэрэй туршада 400-гаад центнер ороohо гүрэндэ тушаагаа. Таряа тушаалгань үдэр ерэхэ бүри түргэдэнэ. Мүнөө колхозой тогто үдэр бүри 200 центнер ороohон орожо байна. Амяарлан хуряалга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

«Восточно-Сибирская правда».

СТУДЕНТНҮҮД ХИТАД ОШОБО

Медицинскэ институдай хэдэн студентнүүд Хитадай Арадай Республика аяншалан ошохоёо Читэhээ мордобо. Тэдэнэй дунда: 5-дахи курсын студентнэр Федор Бурьянов, Эмилия Васильева, Галина Заломихина, 3-дахи курсынхид Елена Новоселова, Нелли Требунских болон бусад бии.

Студентнэр Хитадта 9 хоног аяншалжа, Пекин, Тяньцзин городуудаар ябаха түсэбтэй.

РАЙСОВЕДЭЙ СЕССИ КОЛХОЗДО БОЛОБО

Ажалшадай депутадуудай Оловянинска районой Соведэй ээлжээтэ сесси районой центртэ бэшэ, харин «Объединение» гэжэ колхоздо hаяхан болобо. Райсоведэй депутадуудhаа гадна, районой партийна, советскэ, мүн колхозой эдэбхитэд хабаадалсаа.

«Колхозой ниитын ажахые хүгжөөхэ холын хараата түсэбэй дүүргэлтэ тухай» колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Толмачевой элидхэл сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Сессиин болохоhоо урид депутадууд колхозой ажахытай танилсаhан, колхозниигуудтай хөөрэлдэhэн байна. Сессидэ хабаадагшад колхоздохи дутуу дунданууд шүүмжэлжэ, тэдэниие зайсуулха хэмжээнүүдые заагаа. Зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалаар дэлгэрэнгы тогтоол гаргагдаба.

Ингэжэ Оловянинска райсоведэй гүйсэдком hайшаалтай үүсхэл гаргаба.

ҮНЕЭН БҮРИhӨӨ hАРАДАА 541 ЛИТР hҮ hААБА

hү ехээр hаахын түлөө Шилкын районой hаалишадай социалистическэ мүрысөөндэ «Заветы Ильича» колхозой hаалишан, КПСС-эй райкомой гэшүүн Александра Захаровна Золотухина түрүү hуури эзэлнэ.

Нүхэр Золотухина даадаг үнеэн бүриhөө hара соо 500 литр hү hааха гэhэн уялга июль hарын эхеэр абаhан байгаа. Анна Захаровна хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ шадаа. Июль hарада үнеэн бүриhөө 541 литр hү hааба. Үнгэрhэн 7 hарын туршада А. З. Золотухина үнеэн бүриhөө 2279 литр hү hаагаад байна.

ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН АШААР

1915 ондо гансахан фельдшертэй нэгэ медицинскэ пункт Агын округто байhан юм. Пунктын гаргашада жэлдээ 7 түхэриг 50 мүнгэ hомологдодог байгаа.

Мүнөө тус округто 13 больница, 5 поликлиникэ ба амбулатори, 44 фельдшерскэ пункт, үхибүүдэй 7 ясли, нарайлалгын хэдэн гэрнүүд, санитарно-эпидемиологическа, түргэн туhаламжын станцинууд бии болонхой.

Элүүрые хамгаалдаг эмхи зургаануудта 230 медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд ажаллана.

Революциин урда тээ Агада 2 класстай ганса училищи хүдэлдэг байбал, мүнөө округ дотор 50 hургуули нээгдэнхэй. Тэдэнэй 6-ниинь дунда, 10-ниинь долоон жэлэй hургуулинууд болоно. Мүн эндэ педагогическа училищи, пионернүүдэй байшан, хүдөө ажахын нэгэ жэлэй hургуули бии.

«Забайкальский рабочий».

Д. БУДОЖАПОВ.

Үүлэн

Гэнэгүй сагаан hэмэжэн үүлэн бүрхэн бөөгнэрөөд,
Гэнтэ мушхаран сэлмэг тэнгэридэ харалан
сугларжа,

Зунай хурса наранай элшые халхалан хүшэгэлөөд,
Зулгыхан тунга байгаалидам hэрюухэн шүхэрөө
татана.

Галта сахилгаан аянгын шэдеэр сахилан шэрбэжэ,
Газарай хүсэтэ суранзан зүрхэндэ түүрээн
хандана.

Тала нугын бэлшээри, таряанай талмай руу
шэглэжэ,

Танил сортоотой хоолойгоор абяа үгэн хашхарна:
— Дэлхэй! Мүрэн, далай, нуурнуудhааш
мултараад,
Дэгдэжэ гараhан уурал—аяншад бэлэйбди.

Амгалан огторгойнш номин бүхээг дор суглараад,
Аажам шамдаа аадарлан, бороолон буухабди.
Уhалнг арьбан дуhалнуудаа сасан эльгээжэ,
Ургамал бүхэнэйш амита hудалнуудта хүрэхэбди.
Үнгэлиг ногоохон хасарыеш угаан сэлмээжэ,
Үүр сайтар урылан, хурылан гүйхэбди.
hайн сагай «Луу» дуугаа дохёолон хүдэлгэжэ
hаран хүхы нютагаа hолонгоороо бүhэлхэбди.
Тобир үнеэдэйнь дэлэн соо мэнэрэн бүрилдэжэ,
Тоhолиг hайхан сагаан эдеэгээр хүндэлхэбдн.
...Гэнэгүй сагаан hэмэжэн үүлэн бүрхэн бөөгнэрөөд,
Гэнтэ мушхараад сэлмэг тэнгэридэ харалан
сугларба.

Зунай хурса наранай элшые халхалан
хүшэгэлөөд,
Залинта шэрүүн аадар хүнэг хүнэгөөр адхарба.

Бурят-монгол арадай дуунууд

1. СОВЕТ ХУУЛИМНАЙ

Дулаагаа татан дунгигад гээ
Дуулимхан сагаан нютагнай.
Дууhан hаналым дурлуулаа
Домогтой Совет хуулимнай.

Сэрюугээр татан сэнхигэд гээ,
Сэлгеэнхэн сагаан нютагнай.
Сэдьхэлхэн hаналым дурлуулаа
Сэсэнхэн Совет хуулимнай.

2. ХОЛО ШЭНГИ...

Хабтагай нютагни холо бэшэ,
Хадань халхалаад, холо шэнги.
Ханилаа гансам холо бэшэ,
Хажуудам бэшэ аад, холо шэнги.

Уужамхан нютагни холо бэшэ,
Уулань халхалаад, холо шэнги.
Ушараа гансам холо бэшэ,
Ойром бэшэ аад, холо шэнги.

3. ГАЛУУН ШУБУУНДАЛ

Галуун гэжэ шубуундал
Газарша шубуун үгы даа.
Газар уhан хоёртол
hанагдадаг юумэн үгы даа.

Элеэ гэжэ шубуундал
Элидэг шубуун үгы даа.
Эжы абахан хоёртол
hанагдадаг юумэн үгы даа.

4. ЕРЭЖЭЛ БАЙ

Хониной байра холошоонгүй
Хотогорхон бороёо табилуулжал
бай.
Колхозой ажалые дүүргэжэрхёод,
Ходол манайдаа ерэжэл бай.

Арын байра холошоонгүй
Ардагхан бороёо табилуулжал бай.
Артелиин ажалые дүүргэжэрхёод,
Айлшалаад манайдаа ерэжэл бай.

5. ЭРИИШ ДАА НАМАЙГАА

Эрьел тохойтой нютагни
Эмээлтым соёруулдаг боложо
байна.
Эжындээл байhан басагахан
«Эрииш даа намайгаа»,—гэжэ
байна.

Арал тохойтой нютагни
Ардагым соёруулдаг боложо
байна.
Абындаал байhан басагахан
«Абыш даа намайгаа»,—гэжэ
байна.

6. БУЛЯАГААД БАЙНА

Дундуураа жабарлаа бэшэхэн аад,
Дугаагайм сахариг сэнтүүлээд
байна.
Дуралаа намханда бэшэхэн аад,
Дуранхан зүрхыем буляагаад
байна.

Хадаараа жабарлаа бэшэhэн аад,
Хазаарайм сахариг сэнтүүлээд
байна.
Ханилаа намтай бэшэхэн аад,
Харахан зүрхыем буляагаад
байна.

7. ГОЁ ГЭЭШЭНЬ

Агууладаа тогтоод байхадаа
Ангирхан наранай гоё гээшэнь.
Ажалаараа алдаршаад байхадаа
Артель нютагайм гоё гээшэнь.

Элин тогтоод байхадаа
Элшэтэ наранай гоё гээшэнь.
Электрын гэрэлээр ялархадаа
Эхэ нютагайм гоё гээшэнь.

8. ЯАНА ГЭЭШЭБ?

Уужамхан нютагаа орожо ябаад,
Унагшам заадана яана гээшэб?
Уулзахадаа танихатай танихагүйл
аад,
Ушархыл асууна яана гээшэб?

Хабтагай нютагаа орожо ябаад,
Хазаартам заадана яана гээшэб?
Харахадаа танихатай танихагүйл
аад,
Ханилхыл асууна яана гээшэб?

Бэhэлигэй дуунууд

Агтабшал морин шамайгаа
Агуулал үндэртэнь зобоогоо hэм.
Алтанхан хяагайнь ургахада
Адуундань табижа амаруулhан
hайб.

Абахан эжыхэн хоёрхоноо
Арбаадтай багахандаа зобоогоо
hэм.

Алдараад ерэхэ наhандань
Ашахан туhыень харюулhан hайб.
Эмээлтэл морин шамайгаа
Эрьел үндэртэнь зобоогоо hэм.
Элдинхэн хяагайнь ургахада
Эжэлдэнь табижа амаруулhан
hайб.

Эжыл абахан хоёрхоноо
Эдирхэн багахандаа зобоогоо
hэм.
Эрьелдээд ерэхэ наhандань
Ээлжээн ашыень харюулhан
hайб.

* * *

Сүм сайхан сабидархан
Салгуу гоёхон бэетэй.
Тохоhонхон эмээлынь
Тохой модон гэлэй лэ.
Тохом дүрөөбшэ хоёрынь
Торгоной сайхан гэлэй лэ.
Улам жэрэм хоёрынь
Утаhа миндаhан гэлэй лэ.
Хазаарлаhан хазаарынь
Хабирга мүнгэн гэлэй лэ.
Уяха сэрэгэнь
Улаан зандан гэлэй лэ.
Дүшэн сагаан шүдэниинь
Хазаартаяа хабсарба.
Дүрбэн булад туруунинь
Тахатаяа хабсарба.
Унаhан хүбүүниинь
Уран хүнэй үри лэ.
Урилдааhан газарынь
Урин хонгор добо лэ.

Вл. Жалсанов, суглуулжа бэшэбэ.

Шалгалта гэжэ шалтаг бараад...

Доодо Бургалтай нютагтахи худалдаа наймаанай организацнинууд 20—25 модоной (малай гүүртэнүүдые абалсаа hаа, 80 гаран модоной) оршон соо байhан хүн зониие хангадаг юм.

Оёор гэжэ нютагта «Улаан Бургалтай» колхозой 1-дэхи комплексно бригада, Бургалтайн МТС байдаг. Эндэ олон үрхэтэ айл ажаhуудаг. Эндэ хоёр магазин, нэгэ киоск нээгдэнхэй. Теэд эдээнэй хүдэлмэринь хангалтагүй. Ушар шалтагааниинь юуб гэхэдэ, Оёор нютагтахи хоёрдохи магазин үни удаан саг соо хаалтатай байгаа. Магазинай наймаалагшад hэлгээд, тушаан абалгань 7 хоногто үргэлжэлөө. Июлиин 29-дэ абалсаан дүүрэжэ, одоолшье магазин нээгдэхэнь аабза гэхэдэ, мүнгэнэй дутагдал гараа, энээнэй урда тээ Ториин сельподо наймаалагша байhан Гуршаева 4000 түхэриг дутаагаа гээд, июлиин 31-дэ Гуршаевань Банзаракцаевада тушаажа эхилээ. Арай гэжэ августын 8-да магазиниинь нээгдэhэн байгаа. Хоёр-гурбан хоногто хүдэлөөд байтарнь, хоёр наймаалагшадай тушаан абалсахада гараhан дутaлтые шалгахын тула магазин дахинаа хаагдаа бэлэй. Иимэ удаан саг соо магазинай хаалтатай байхада, эндэхи хүн зон аяар Доодо Тори, Гыдэн ошохо баатай болоно. Шэнэ ороhон наймаалагша В. Банзаракцаева энээнэй урда тээ МТС-эй дэргэдэхи киоскдо хүдэлжэ байhан аад, тэрэнээ тушаангүй ондоо магазин даажа абаа.

Энэ сельпогой 5-дахи магазин МТС-эй дэргэдэ бии юм. Энэнь баhал муугаар хүдэлнэ: ехэнхидээ хаалтатай байдаг. Тус магазинай наймаалагша Калмынина үбшэнби гэhэн шалтагаан дурдаад, дуратайдаа магазин нээгээд, үгыдөө хаагаад ябадаг. Энээнhээ боложо, хоёр hара соо магазиндань эд бараан оройдоо асарагдаагүй. Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Ленхоев энээндэ хамаагүйтөөр хандадагынь гайхалтай.

Оёор нютагай 5-дахи магазинай наймаалагша К. Калмынина үбдөөд, магазиниинь удаан саг соо хаалтатай байба. Тэрэнэй hүүлээр шэнэ наймаалагшада баhа тушаажа эхилээ. МТС-эй дэргэдэхи киоск нэгэ хаагдажа, нэгэ нээгдэжэ байhан аад, hаянай хүдэлдэг болоо. Гэбэшье, энээнэй урда тээ 7 хоног хүдэлөөд, 1200 түхэриг дутааhан наймаалагшые дахинаа табиба.

Эндэхи магазинуудта нарин шалгалта хэгдэнэгүй, наймаалагшадай hэлгэхэдэ, шалгалтын комиссиин гэшүүд байлсанагүй шахуу. Магазинуудай хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн олохо хэрэгтэ ехэхэн дутагдал бии. Элдэбын хүнүүдые наймаалагша болгожо томилдог байна.

Ториин аймпотребсоюз, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Пискунов эдэ бүгэдые шалгажа үзөөд, зохихо хэмжээ абаха бэзэ.

А. Цыбикжапов.

А. БАДАЕВ.

КРЫМЭЙ ТҮҮХЭТЭ ГАЗАРНУУДААР

Түүхэтэ бульварhаа Малахов курган хүрэтэр

1854—55 ондо Севастополие хамгаалха үеын 4-дэхи бастионой урда түүхэтэ бульвар бии болhонхой. Эндэ байдаг панорамын байшанhаа хэдэн алхын газарта бастионой нэгэ участок урдынхи хэбээрээ үлэнхэй. Тэндэ элhээр, шуhаар баригдаhан бэхилэлгэнүүдэй дунда 5 үхэр буу дүтэ дүтэхэн үргэлжэд байдаг.

Бульварай тэг дундань ородой минернүүдэй дурасхаалда бронзоор хүтээгдэhэн ехэ памятник бодхоогдонхой. Памятнигай доодо табсангай хажуугаар газар малтажа байhан дүрбэн минер-солдат харуулагдана. Эдэнэй дунда, үндэр табсан дээрэ генерал Э. И. Тотлебенэй дүрсэ табяатай. Энэ генералай удхалбэри доро Севастополие бэхижүүлхэ хүдэлмэри хэгдэhэн байгаа.

Севастополие хамгаалха үеэр энэ бастиондо ородой агууехэ уранзохёолшо Лев Николаевич Толстой hара хахад шахуу алба хэhэн юм. Бусад нүхэдтэеэ хамта ябажа, дайсадтай эрэлхэгээр тэмсэхэ зуураа, «Севастополь декабрь hарада» гэжэ түрүүшынгээ рассказ бэшэhэн байна. Июнь hарада Лев Николаевич «Севастополь май hарада» гэжэ хоёрдохи рассказаа мүн лэ эндэ бэшэhэн байгаа. «Севастополь 1855 оной август hарада» гэhэн гурбадахи рассказаа Крымhээ бусаhан хойноо бэшээ. Эдэ гурбан рассказынь 1854—55 ондо Севастополие хамгаалhанай гайхамшаг памятник болоно. Лев Николаевич Толстойн дурасхаалда зорюулагдаhан шулуун хабтагай түүхэтэ бульвар соо табигданхай.

Тэндэhээ доошолходо, немецүүдэй hандаргаhан Владимирска сүмэ харагдана. Севастополие хамгаалhан адмиралнууд—Корнилов, Нахимов, Истомин, тэдэнэй багша адмирал Лазарев тэндэ хүдөөлүүлэгд э h э н байха юм.

Большая Морская гэдэг үйлсөөр зүүлжээ ошоhон талмай дээрэ В. И. Ленинэй памятник бии. Талмайhаа баруулжаа Приморско бульвар далайн эрьеэр нэмжынэ. 1854—55 ондо шэнгээгдэhэн корабльнуудай дурасхаалда табигдаhан памятник—гоё hайхан бахана тэндэхи бухта шадарай эрье дээрэ байдаг. Дайсанай корабльнуудай бухта руу орожо шадахагүйнь тула түрүүшээр 7, hүүлээрнь 6 корабль шэнгээгдэhэн байгаа. Флотой нүгөөдэ корабльнуудынь городые дайсадай эзэлхэдэ шэнгээгдээ.

1854—1855 ондо шэнгээгдэhэн корабльнуудай дурасхаалда табигдаhан памятник.

Талмайhаа зүүлжээ 1846 ондо баригдаhан, Графска пристань гоё hайхан дүрсөөрөө дура буляана. Хоёр ряд томо колоннонууд дээрэ фронтон табяатай. Тэндэhээ доошо уhан хүрэтэр үргэн гэшхүүр, хоёр хажуудань хэбтэhэн хоёр арсаланай дүрсэнүүд. Энэ пристань юундэ Графска гэжэ нэрэтэй болоhон юм гэхэдэ, тэрэ үеын эскадрые командалагша контр-адмирал граф Войнович эндэ буудаг байгаа. Севастополиие хамгаалха үедэ тэндэхи бастионууд энээгүүр эдеэ хоолоор, буу зэбсэгээр хангагдадаг байба. Хара далайн флотой зарим событинууд энэ пристаньтай таhаршагүй холбоотой. Энээниие дурасхаалай хэдэн хабтагайнууд hануулна. Нэгэн дээрэнь иигэжэ бэшээтэй: «1853 оной ноябриин 22-то Синопско илалтын hүүлээр эндэ ерэhэн вице-адмирал П. С. Нахимовые Севастополиин хүн зон hүр жабхалантайгаар угтаhан юм», «1944 оной майн 9-дэ дайсадhаа Севастополиие сүлөөлhэнэй тэмдэг—уhан сэрэгэй Улаан туг эндэ хадхагдаhан юм»,—гэжэ нүгөөдэ дээрэнь бэшээтэй.

Талмайн баруун урдахи тэбсэгэй мрамор шулуун табсан дээрэ хуушанай далбагата кораблиин дүрсэ табигданхай. Табсангай хажуу таладань «Казарскийда. Аша гушанарта үльгэр жэшээ болог» гэhэн үгэнүүд hиилээтэй.

Росси Турци хоёрой хоорондо болоhон дайнай үедэ, 1829 оной майн 14-дэ Турциин хоёр ехэ корабль капитан-лейтенант Казарскиин командалдаг «Меркурий» гэжэ корабль добтолhон юм. Дайсанайхиhаа арбаад дахин бага хүсэтэй болобошье, эрэлхэг зоригто морягууд сухарингүй сохилсоо. Гурбан часай туршада баатар зоригтойгоор байлдажа, Турциин корабльнуудые бута зада сохиhон юм. Тиигэжэ дайсад сухариhан, «меркуриинхид» илаhан байна.

Малахов курган

Англо-франко-турецкэ булимтагшадай Евпаториин хажууда буугаад, Севастополь тээшэ дабхижа ябахада, Малахов курганай бэхилэлгэ баригдажа эхилhэн юм. Энэнь тахын дүрсэтэй, тойроод гүнзэгы hубагтай, мүнөөшье элихэн байдаг.

Курган дээрэ, тэрэ шадар Никифоровой, Сенявинай, Жервейн, Львовой, Емельяновай, Сухинай батарейнүүд тодхоотой байгаа.

Курганай оройдо буудаха нүхэнүүдтэй хоёр дабхар башни, тэрэнэй дээрэнь адаглан хараха пункт, досоонь эмнэлгын пункт, hомо дариин склад түхеэрэгдэнхэй байгаа. Энэ башни урдынгаа түхэлөөр шэнэлэгдэн баригданхай.

Малахов Курганиие хамгаалха хэрэг контр-адмирал Истомин ударидаhан юм. Севастополиие анха түрүүн бомбодохо үедэнь вице-адмирал Корнилов энэ курган дээрэ алуулhан юм гэдэг. Тэрээнhээ хойшо эндэхи бастион Корниловай бастион гэжэ нэрэшэнхэй.

Малахов курганиие дайсадай эзэлhэн хойношье Модлинско полкын 40 солдат hүүлшынгээ патрон гаргатараа башни сооhоо тулалдажа байhан юм.

1941—42 оной хамгаалгада Малахов курган урдынхи шэнги ехэ удхашанартай байгаагүй. Гэбэшье, Севастополиие хоёрдохёо хамгаалhан hүүлэй үдэрнүүдтэ, мүн городые сүлөөлхэ үедэ эндэ үсэд хатуу тулалдаан болоhон байна.

Адмирал Корниловай алуулhан газартань (Малахов курган дээрэ) 1895 ондо памятник табигдаhан юм.

Фашистнууд ородой суута флотоводецын дурасхаалые доромжолхо зорилгоор бронзо дүрсыень Германи худараа абаашажа хайлуулhан, доодо табсангыень тэhэлhэн байгаа. Мүнөө эндэ шэнэ памятник табигданхай.

Крым болон Севастополине дайсадhаа сүлөөлхэ үедэ наhа бараhан герой-летчигуудай дурасхаалда зорюулжа табигдаhан памятник мүн энэ Курган дээрэ бии. Шанха өөдөө дүүлиhэн истребителиин дүрсэ үндэр хабсагай дээрэ табигданхай.

Урдань Севастополие хамгаалсаhан үхэр буу.

Севастопольдохи Ушаковой нэрэмжэтэ талмай.

Улан-Удын пионернүүдэй Ордоной сэсэрлигтэ үхибүүд хододоо олон байдаг. Тэдэнэр гое һайхан элдэб нааданхайнуудаар наадажа, сагаа үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Пионернүүдэй Ордоной сэсэрлигтэ.

Л. Хайдуровай фото.

Гахай олоор шахана

Гахай үсхэхэ талаар «Заря» колхоз Хэжэнгын аймагта түрүү ажахынуудай нэгэндэ тоологдоно. Жэлэй эхинһээ хойшо эндэ 36 эхэ гахайһаа 300-аад поршоонхо абтажа, гахай үсхэбэрилхэ жэлэй түсэб 183 процент дүүргэгдээ.

2-дохи комплексно бригадын ахалагша гахайшан Василиса Качелина бүришье һайн амжалта туйлаа. Даажа байһан 19 эхэ гахайһаа 140 поршоонхо абажа, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. 3-дахи бригадын гахайшан Евдокия Булсуева 18 эхэ гахайһаа 112 поршоонхо абанхай.

Гахайнь олон боложо, мяхан, ехээр абтана. Эртэ хабар тус колхоз дунда зэргээр 86 килограмм татадаг 50 гахай гүрэндэ тушааһан байна. Үшөө 80 гахай һаяар тушаагдахань, тиихэдэ 210 поршоонхо томо болгогдожо шахагдаад, декабрьда тушаагдаха.

Иигэжэ мүнөө жэлдэ гахайн мяха нёдондонойхиһоо 3 дахин ехээр абахань.

С. Бардунаев.

Үбгэжөөлэй үүсхэлтэ ажал

Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Дондок Халзанов 70 наһатай болобошье, тэжээл бэлэдхэлэй халуун үедэ гэртээ һуужа байнгүй, сабшалан дээрэ гараһан байна.

Үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ нүхэр Халзанов 20 гаран гар хажууршадай хажуур дабтана. Мүн һургуулиин һурагшадта хажуур барижа сабшахые, хажуур хайшан гэжэ хурсадхахые заажа үгэнэ.

Б. Цыренов.

Һурагшадай звено

Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой сабшалан энэ жэлдэ һайнаар ургаа юм. Үбһэ ногоогоо богони болзорто, һайн шанартайгаар хуряажа, ниитынгээ малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха гэһэн эрмэлзэлгэтэйгээр тус колхозой гэшүүд ажаллажа байна. Тэдэнэртэ Хориин дунда болон Буламай эхин һургуулиин һурагшад туһална.

Һурагшадһаа хоёр звено байгуулагдаад, хүтэлбэрилэгшэдөөрэнь дүй дуршэлтэй колхознигууд Д. Жимбуев, Ц-Д. Намсараев гэгшэд табигданхай. Д. Жимбуевай звено мүнөө 300 гаран гектар сабшаад байна. Звеногой гэшүүд 9-дэхи классай һурагша Батомункэ Дондуков, 8-дахи классай һурагша Зоя Дугарова болон бусад ямаршье ажал дээрэ даабаряа 120—160 процент дүүргэнэ. Мүн һурагшад Цыден Аюров, Дарима Дабаева, Баир Дондоков гэгшэд һайнаар ажаллана.

Ж. Намсараев.

Тэжээл бэлэдхэлгээр воскресник болобо

Баргажанай аймагай «Путь коммунизма» колхоздо тэжээл бэлэдхэлгээр воскресник үнгэргэгдэжэ, 55 хүн хабаадаба. Үдэр соо 15 гектар сабшалан тармагдажа, 150 центнер үбһэн һүрилэгдөө.

Энэ үдэр колхознигууд А. Перфильева, Ш. Малыгина, жолоошон А. Карпов, һурагшад Ш. Рыков, А. Орлов гэгшэд һайнаар хүдэлбэ.

Посёлково соведэй сесси

Баргажан Адагай посёлково Соведэй ээлжээтэ сесси боложо, «Һуралсалай шэнэ жэлдэ һургуулинуудай бэлэдхэл тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар эхин һургуули даагшанар элидхэл хэһэн байна.

Үгэ хэлэһэн депутадууд Хацкевич, Вульфович, Соболев гэгшэд энэ хүдэлмэридэ бии байһан дутуу дундануудые элирүүлээ. Сесси дээрэ Рыбкоопой хүдэлмэри шүүмжэлэгдээ.

И. Этингов.

Үбһэшэд мүнгэн шан абаба

Закаменай аймагай «Коммунизмын зам» колхозой гэшүүд хамтынгаа адуу малда тэжээл элбэг ехээр бэлдэжэ, 1957—58 оной үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Үбһэ хуряалгаяа богонихон болзор соо, һайн шанартайгаар дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ нүхэр Очир Аюшеевэй звено түрүү һуури эзэлжэ, 300 түхэриг мүнгэн шан абаба. Хоёрдохи һуури эзэлһэн Ш. Доржиевай звено 200 түхэриг, гурбадахи һуури эзэлһэн Д. Данзановай звено 100 түхэриг шан абаа.

Б. Дашиев.

Культбригадын концерт

Кяхтын аймагай колхозуудаар хэдэн үдэрэй туршада тусхай культбригада ябажа, концерт харуулаа. Программаданьород, бурят арадуудай дуунууд, хатар, уран һайханай уншалга оролсобо.

Концертын урда тээ хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн хүдэлмэрилэгшэ А. Сурмач «Кяхтада Совет засаг байгуулхын түлөө тэмсэл», «Урда сагай болон мүнөөнэй Кяхта» гэһэн һонирхолтой лекцинүүдые уншаа.

А. Михайлов.

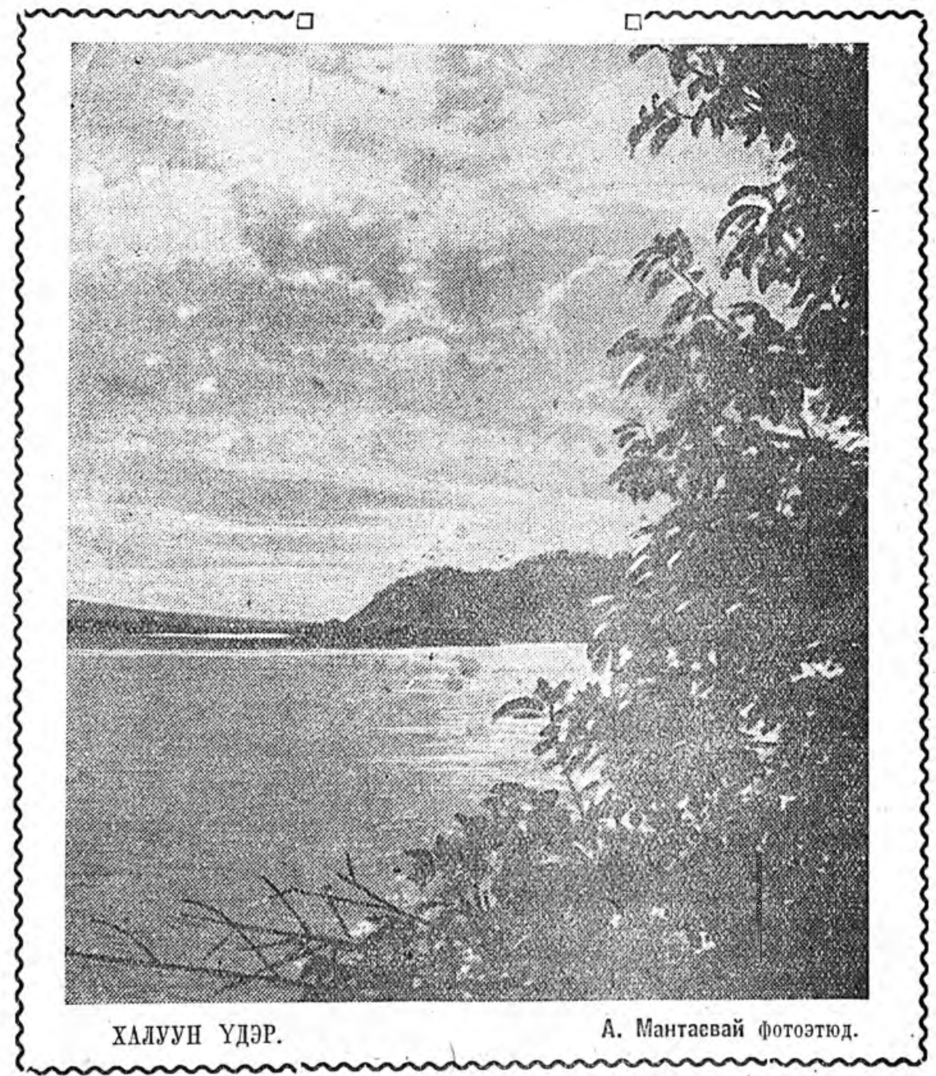
ШАТАР

Залуушуулай дунда шатараар түрүү һуури эзэлхын түлөө бүхэсоюзна IX чемпионадай 6-дахи тур дүүрэбэ. Грузиин шатаршад Эстониин командатай уулзаа. Нэгэдэхи самбар дээрэ наадаһан Грузинска ССР-эй чемпион Тхелидзе Эстониин 1-дэхи зэргын шатарша Хермлиндэ шүүгдэшоо. Гэбэшье, бусад партинуудта грузиинхид һайнаар наадажа, нүгөөдүүлээ 7:5 тоотойгоор илаа.

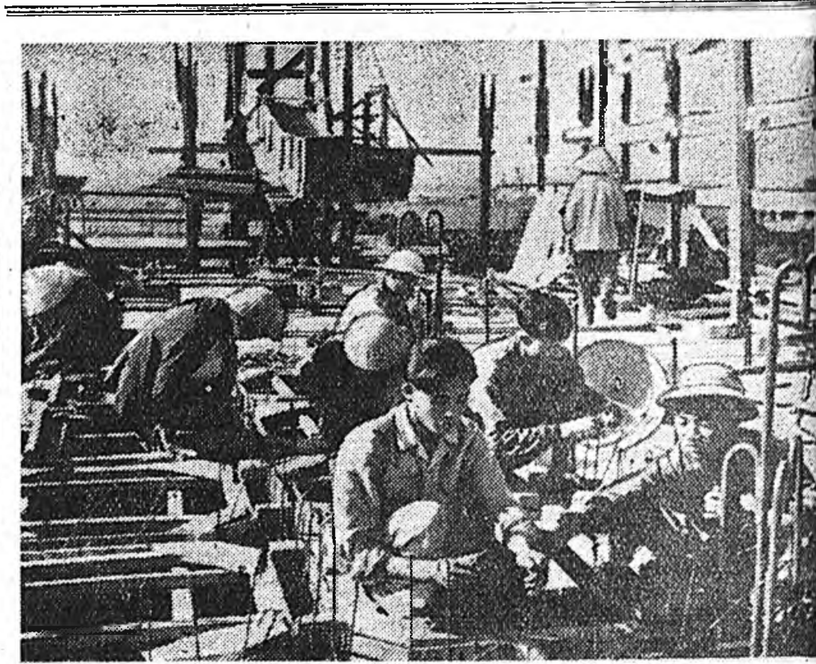
Киргизиин шатаршад шадамар бэрхээр наадажа, Белоруссиин командые шүүгээ. Үсэд шанга тулалдаанай һүүлдэ москватайхид — украинынхидые, ленинградайхид — латвиинхидые шүүбэ. Азербайджанай команда РСФСР-эй командада 7,5:4,5 тоотойгоор шүүгдээ.

Зургаан турай һүүлдэ РСФСР-эй команда 46,5, москвагайхид 45, украинынхид 43, Грузиин шатаршад 39,5 очкотой болоо.

А. Игумнов.

ХАЛУУН ҮДЭР. А. Мантаевай фотоэтюд.

Вьетнамай Демократическа Республика. Хитадай Арадай Республи[…] туһаламжаар Хайфон городто барайгар сэбэрлэдэг томо завод бариг[…] байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой барилгада.

ТАСС-эй фотохронико.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Советскэ делегаци Болгари ерээ

СОФИЯ, августын 23. (ТАСС). Болгариин Арадай Республикын правительствын уряалаар Советскэ Союзай делегаци августын 23-да София ерэбэ. 1877—1878 онуудта болоһон Росси Турци хоёрой дайнай үедэ Шипка хада дээрэ тулалдаануудай болоһоор 80 жэл болоһые тэмдэглэлсэхээ энэ делегаци ерээ юм. СССР-эй славянска комитедэй түрүүлэгшэ А. С. Гундоров, Шипка дээрэ болоһон тулалдаанда хабаадаһан 105 наһатай үбгэжөөл Т. А. Роговой, генерал-лей-

тенант В. М. Лайок, Советскэ[…]
зай Герой М. П. Чечнева, Укр[…]
уранзохёолшо М. Ф. Рыльски[…]
шэд энэ делегацида оролсоно.

БКП-гэй ЦК-гэй секретарь[…]
чо Димитров, Гадаадын хэрэ[…]
министр Карло Луканов, а[…]
оборонын министрын орлогшо[…]
рал-полковник И. Кинов, Бо[…]
Советскэ хани барисаанай б[…]
арадай комитедэй түрүүлэгшэ[…]
Драгойчева, олониитын түл[…]
шэд Софиин аэродром дээрэ[…]
скэ айлшадые угтажа байгаа.

Сириин гүрэнэй ажал-ябуулагшадай мэдүүл[…]

ДАМАСК, августын, 23. (ТАСС). Августын 21-дэ болоһон прес-конференци дээрэ президент Эйзенхауэрэй хэһэн мэдүүлгэтэй дашарамдуулан, араб Зүүн зүгые һэргээлгын социалистическэ партиин хүтэлбэрилэгшэ Акрам Хаурани гэгшын хэлэһэн үгые «Ар-Рай Аль-Амм» газетэ толилбо. Зүүнэй үзэл баримталдаг этэгээдүүд Сириин засагые гартаа абаба гэжэ мэдүүлээд, Сириин засагта эсэргүү үгэсэлгэдэ Американ посольствын хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалсаһан ушарые Эйзенхауэр далдалха һанаатай гэжэ Хаурани бэшэнэ. Сириин правительстводашье, мүн сэрэгэйшье аппарадта ямаршье хубилалта болоогүй гэжэ Хаурани хэлэбэ. Гансал генеральна штабай начальник

Низаммеддин һайн дураара[…]
шаалһаа гараһан байна.

Сирие дайн сэрэгэй бүл[…]
нүүдтэ оруулхын, «Эйзенхауэр[…]
сэбые» абхуулхын зорилгоор[…]
шалтаг дурдажа, Сиридэ им[…]
листнууд үгэеэ дуулгаха гэжэ[…]
доно гэжэ Эйзенхауэрэй дур[…]
һан мэдүүлгэ тушаа хэлэхэдэ[…]
риин пропаганда болон агит[…]
асуудалнуудаар гүрэнэй ми[…]
Салех Акиль мэдүүлээ. Гэбэш[…]
ри саашадаашье элдэб бүл[…]
нүүдтэ орохогүй, бусадай хэр[…]
гэ оролсохогүй гэһэн пол[…]
ябуулха юм гэжэ Акиль он[…]
тэмдэглээ. Иимэ мэдүүлгын[…]
хэдэ, империалистнууд ехээр[…]
гутана.

Францийн түмэрзамшад ажабайдалаа һайжаруулхын түлөө тэмсэнэ

ПАРИЖ, августын 23. (ТАСС). Салин хүлһэ, пенси дээшэлүүлхэ, ажал хүдэлмэри хүнгэдхэхэ гэһэн эрилтэнүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлэй үдэрые Францийн түмэрзамшад бүхы орон доторoo августын 22-то амжалтатайгаар үнгэргөө. Түмэрзамшадай олон зуун делегацинууд предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, мэрнүүдтэ, префектнүүдтэ, тэрэшэлэн транспортын болон ниитын ажал хүдэлмэриин министерстводо ошожо, транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй эрилтыень хан-

гагты гэжэ дурадхаба. «Ажа[…]
дэлмэриин энэ арсалдаае нэг[…]
шэнь харуулхын тулада» тусха[…]
мисси сентябриин эхин багаар[…]
гуулхамнай гэжэ транспорт[…]
олониитын ажал хүдэлмэрии[…]
нистр Бонфус мэдүүлхэ баата[…]
лобо гэжэ Парижай хэблэл[…]
сэнэ. Табиһан эрилтэеэ [...]
дүүргүүлхын түлөө нягтаар[…]
дэн, бүхы транспортын хүдэл[…]
шэд тэмсэхэ ёһотой гэжэ т[…]
портын хүдэлмэрилэгшэдэй
союзуудай национальна фе[…]
циин бюро мэдүүлбэ.

Таиландын правительствода арсалдаан болоно

БАНГКОК, августын 23. (ТАСС). Таиландын хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Таиландын армиин түлөөлэгшэдһөө томилогдоһон: оборонын министр ба армиин главнокомандалагша маршал Сарит Танарат, оборонын министрын орлогшо генерал-лейтенант Таном Киттикачон болон дотоодын хэрэгүүдэй министрын орлогшо генерал-лейтенант Прапат Чарусатиен гэгшэд тушаалһаа гарахамнай гэһэн мэдүүлгэ августын 21-дэ баряа. Тэрэшэлэн кооперациин министр, генерал-майор Сири Сириети гэгшэ августын 22-то мүн лэ тушаалһаа гараха гэһэн мэдүүлгэ бариба.

Правительствын дотор ехэ[…]
даанай болоһон дээрэһээ дур[…]
һан министрнүүд тушаалһаа[…]
хаа һанаа гэжэ газетэнүүд т[…]
лэнэ. Эдээнэй тушаалһаа гар[…]
мүнөө ороной гол парти бо[…]
Сери Манангкасилын парти[…]
сэеэ ехээр буураха байна.

Правительствын ябуулдаг[…]
тикаһаа тад ондоо һанамжа б[…]
талдагби гэжэ маршал Танар[…]
шаалһаа гараха гэһэн мэдүүлг[…]
гоо хэлээ. «Би правительствода[…]
шадаа байжа шадахаа болибо[…]
жэ генерал-лейтенант Чарус[…]
мэдүүлээ.

„Даллес тушаалһаа гараха ёһотой“

НЬЮ-ЙОРК, августын 23. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Техас штадһаа сенатор болоһон Ярборо гэгшэ демократическа партиин залуушуулай организацинуудай съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес тушаалһаа гараха ёһотой гэһэн эрилтэ табиба. «Даллес ямаршье эмхи гуримгүй,

холын хараагүй политика ябу[…]
заримдаа бэеэ ехээр һайрхада[…]
римдаа өөрынгөө хэлэжэ б[…]
юумэнһээ арсаха баатай бол[…]
США-гэй гүрэнэй секретари[…]
шаалые эзэлжэ байха сагтаа[…]
лес бүхы дэлхэй дээрэ США-[…]
гэшье бодото хани олоогүй»[…]
сенатор мэдүүлбэ.

Коллективэймнай түрүүшын амжалта

Улан-Удын оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсажа эхилхэдээ дээшэлүүлэгдэһэн уялга баталан абаа һэн. Тэрэ уялга соонь продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ, ажалайнгаа түсэбые 12 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Жэлэй эхиндэ абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, предприятияа гээгдэлһээнь гаргажа эхилһэн байнабди. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ фабрика хэдэн һара соо түсэбөө дүүргэнгүйгөөр олохон мянганай хубсаһа гүрэндэ дутуу үгэһэн байгаа.

Фабрикын коллективэй гаргаһан оролдолго үүсхэлэй ашаар валовой продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь таба һара урид дүүргэбэбди. Тиихэдэ август һарын 20 үдэр соо түсэбһөө гадуур 179 мянган түхэригэй (оёдолой сэнгээр) хубсаһан наймаанай организацинуудта тушаагдаба. Үнгэрэгшэ 7 һара соо үйлэдбэрилэгдэһэн товарна продукциие нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэбэл, 1,5 миллион түхэригөөр ехэ болоно. Энэ туйлалта хадаа фабрикымнай коллективэй зургаадахи табанжэл соо хэһэн түрүүшын амжалта болохо байна.

Үйлэдбэридөө иимэ хубилалта хэхын тулада, эгээн түрүүн доторойнтоо бүхы арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэхэ гэжэ шиидээ һэмди. Гэхэ зуура, үйлэдбэриимнай талмай зааханшье үргэдхэгдөөгүй, шэнэ ямаршье машина зэмсэг ашаглагдаагүй. Хүдэлмэришэн бүхэн мүрысөөндэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа, ажалайнгаа эмхидхэл, үйлэдбэриингөө технологиие һайжаруулхын түлөө ехэ оролдолго гаргаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ талаар абтаһан хэмжээнүүдэй заримыень тодорхойлон хэлэхэ болоо һаа иимэ: түрүүшын квартал соо шэнэ технологи хэрэглэһэнэй ашаар эхэнэрэй пальто, хабар-намарай сагта үмдэдэг эхэнэрэй газаашаа ноойһотой манто оёгдодог болоо. Хамтаараа оёдог цехтэ комсомол-залуушуулай хоёр бригада (бригадирнуудынь нүхэд Плюснина, Савельева) эмхидхэгдэжэ, хүдэлмэридэнь үйлэдбэриин шэнэ, түрүү арга хэрэглэгдээ. Урдань эндэ хүдэлмэришэд халаанайнгаа дүүрэхэлээр оёжо дууһагдаагүй хубсаһаяа машинаһаа абажа, тусхай газарта тушаадаг, хойто үдэрынь тэрэнээ дахин абажа, хүдэлмэреэ эхилдэг һэн. Гансахан энэ тушаалга-абалганда хэды ехэ саг ошодог байгааб? Мүнөө энэ цехтэ оёдожо байһан хубсаһан халаанай дүүрэхэдэшье машинадаа үлэнэ. Нүгөөдэ халаанайхид ерэ ерэһээр тэрэ хүдэлмэриие саашань үргэлжэлүүлдэг болоо.

Энэ арга хэрэглэһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ ехээр дээшэлээ. Хэрбээ хоёр бригада урдань сүүдхэ соо хүбэнтэй 100—120 хүүртиг оёдог һаа, мүнөө шэнэ аргаар хүдэлмэрилхэдөө 200 хүүртиг оёдог болоо. Тиихэдэ продукциин шанар нилээд һайжарһан байна. Хүдэлмэреэ энэ аргада оруулхадаа залуу бригадирнууд Мария Савельева, Нина Плюснина гэгшэд ехэхэн үүсхэл оролдолго гаргаһан байна. Түрүү оёдолшод Мария Лебедева, Людмила Корчуганова, Валентина Степанова гэгшэд халаанайнгаа нормонуудые 140 процент хүрэтэр дүүргэжэ, бусадта габшагай ажалай эрхим жэшээ харуулна.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэн бүхэн эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсана. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ зорилгоор уралан нарижуулгын дурадхалнууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнэ. Эрэшүүлэй самса, үмдэнэй, мүн эхэнэрэй блузка гэхэ мэтын хубсаһа оёхо технологи һайжаруулагдаа. Тиигэжэ хүдэлмэриин саг 10 процент хүрэтэр арьбилагдана.

Һайнаар эсхэдэг болоходо хубсаһанай шанар баһа һайжардаг байна. Тиимэһээ энэ хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулжа, эсхэгшэдээр дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэдые табиһан байнабди. Эсхэгшэд Лидия Астраханцева, Антонина Иванова гэгшэд хүдэлмэридөө нэгэшье голодһо гаргахаяа болинхой. Нёдондо жэлдэ спортивна блузка, хүдэлмэридэ үмдэхэ хүүртигэй хамсыень ондоо бүдөөр хубөөлдэг байгаа. Мүнөө тэрэ гуримаа орхижо, «Оверлог» гэжэ тусхай машинада хубөөлхэ хамаг хүдэлмэри хэгдэнэ. Тиин продукциингаа өөрынь үные химдаруулха арга олдоһон байна. Тэрэшэлэн бүд арьбилха тушаа ехэхэн оролдолго гаргагдана.

Урда жэлнүүдтэ машина зэмсэгүүдэй эбдэрхэ ябадал фабрикын хүдэлмэриин ехэ дутагдалнуудай нэгэн байгаа. Машинна паркын 50 шахуу процентнь дүүрэн хүсээрээ ашаглагдадаггүй байһан юм. Фабрикын главна механик Александр Габидулин оёдолой машинануудые заһабарилгаар ехэ хүдэлмэри хээ. Мүнөө хүдэлхэгүй нэгэшье машина байхагүй, запасной частьнууд арьбилагдажа эхилээ.

Абтаһан эдэ хэмжээнүүдэй ашаар фабрикамнай гээгдэлһээ гүйсэд гараба. Үйлэдбэрилжэ байһан продукциимнай өөрынь үнэ нёдондоной энэ үеынхиһээ 6,7 процентээр химдаруулагдаа. Үйлэдбэри дээрээ туйлаһан энэ амжалта хадаа коллективэймнай Октябриин алдарта 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгээр угтахын түлөө эрид шууд тэмсэжэ байһаниие гэршэлнэ.

Гэбэшье, үйлэдбэриингөө бүхы дутагдалые гүйсэд усадхаабди гээд һанаагаа амарха болоо һаа, ехэ алдуу болохо байна. Доторой арга боломжые хэрэглэхэ талаар үшөө ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй. Һаяхан болоһон үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ бүхы хүсэ шадалаа тооложо үзөөд, дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялга ababабди. Тиихэ зуураа, жэлэй эсэс болотор товарна продукциин сэнгээр нэгэ миллион түхэригэй хубсаһа оёжо, наймаанай организацинуудта тушааха гэжэ шиидэгдэбэ. Агууехэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, хэлэһэн үгэдөө хүрэхэмнай лабтай.

Е. Ширапов, оёдолой фабрикын директор.

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын үсэгэлдэрэй номерой хоёрдохи нюурта толилогдоһон «Константин Андреевич Масков» гэжэ статьягай гар табилгые Н. Миронов гэжэ уншаха хэрэгтэй.

Алдуу гаргагшадта зэмэ [...]
доо.

РЕДАК[…]

Редакторай орлош[…]
О. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина. 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37, отделов: партийнойжизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14 культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем —24-74 корректорская — 32-67 бухгалтерия 37-32. Для международных переговоров — 16.

Н 00504. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 1[…]